

ZPRAVODAJ

List občanů Šlapanic a Bedřichovic

www.slapanice.cz

Rekultivace zeleně v prostorách panelového sídliště Brněnská

str. 15

MADEIRA – ostrov věčného jara

str. 21

Pozvánka na 3. MĚSTSKÝ PLĚS

str. 31

UDÁLO SE...

Kárky of the Půlpánov, 19. 9. 2009, foto Hrbatý hrozen.

Oprava vlakového nádraží, 23. 9. 2009, foto M. Černá.

Stanislav Hanzl – udělení čestného občanství, 9. 10. 2009, foto M. Č.

Oprava pomníku rudoarmějce, 13. 10. 2009, foto M. Č.

Melodie stále zelené, 23. 10. 2009, foto Lucie Kalvodová.

Výstava zahrádkářů, 31. 10. 2009, foto Zuzana Kalvodová.

Divadlo Stodola Jiřkovice, 7. 11. 2009, foto M. Č.

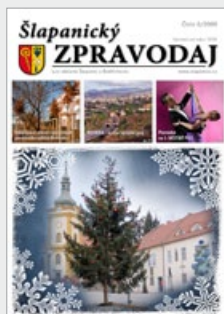
Rekonstrukce ZŠ pokračuje, 9. 11. 2009, foto M. Č.

Z města

Pohled do starostovy kanceláře	1
Informace z 76. až 79. jednání Rady města Šlapanice	3
Výběr z usnesení Zastupitelstva města Šlapanice	4
Odbor sociální	5
Ze zápisníku městské policie	7
Návrh rozpočtu města Šlapanice na rok 2010	8
Starosti s čistotou ovzduší	9
Druhý seminář o životním prostředí	11
Semináře o životním prostředí	11
K dotazníku o životním prostředí	12
Město Šlapanice má aktivovány datové schránky	13
Výzva občanům k zimní údržbě chodníků	14
Hygiena je pro lakovnu, lidé ne	15
Rekultivace zeleně v prostorách panelového sídliště Brněnská	15
Ze školství	
Strašidlový večer v MŠ Ponětovice	16
Naše „Zahrádka“	17
Volný čas	
Skauting Šlapanice slaví 90 let	18
Naše skautské Vánoce	19
Tábor po táboře 2009	20
MADEIRA – ostrov věčného jara	21
Ohlédnutí za letní a podzimní výstavou ČZS	22
Český zahrádkářský svaz ZO Šlapanice – zájezdová činnost v roce 2009	23
Ze sportu	
BRNO – MASARYKŮV OKRUH – PĚTIHODINOVÝ MARATON NA INLINECH	23
Z historie	
Už je to 20 let	24
Václav Zeman	24
K 204. výročí bitvy u Slavkova	25
Z kultury	
Rozhovor s akad. sochařem Stanislavem Hanzlem	26
Z vánočních zvyků: dračky	28
Betlémy mají svoje příběhy	28
Vánoce v muzeu	29
Kalendář kulturních akcí 2010	30
Plesová sezona	30
Čím žije naše knihovna...	31
Souvislosti	
Kam se ženeme	32
Tříkrálová sbírka: Za světlem dobrých skutků	33
Vyhlášení IV. ročníku literární soutěže	
Skrytá paměť Moravy	33
Svatý otec Benedikt XVI. v Brně	33
Žádost o pomoc	34
Himálajské příběhy	34
Požár v domácnosti – otevřený oheň	35
Inzerce	36

Foto na obálce:
vánoční strom
na náměstí,
1. 12. 2009.
Foto Magdalena
Černá.

Pohled do starostovy kanceláře

Vážení spoluobčané, dámy a pánové, čas nezadržitelně letí a je tu opět předvánoční doba a s ní i poslední číslo Šlapanického zpravodaje letošního roku. Konec roku je jakýmsi milníkem a okamžikem ohlédnutí za uplynulým rokem, jaký byl, co nám dal či vzal. Přijměte prosím můj srdečný pozdrav a přání, abyste zbývající dny letošního roku prožili spokojeně, bez zbytečného

shonu a nervozity, bez nadměrné hektiky, kdy se mnozí snaží dohnat na poslední chvíli vše, co dosud nestihli. Přeji nám všem prožívat tyto dny v radostném očekávání blížících se Vánoc, čarokrásných svátků s vonícím vánočním cukrovím a koledami, kdy jsme rádi v kruhu našich rodin a přátel a kdy lidé jsou si blíží. Přeji nám všem čas na krásná rodinná a přátelská setkání, čas na pěknou knihu, hudbu či jinou kulturní akci.

Ještě v předvánočním čase můžete přijít na snad již tradiční výstavu betlémů našich spoluobčanů, která je připravena v Muzeu Brněnska na Masarykově náměstí, hojně bývá na Štědrý den navštíveno Vánoční koledování s naší šlapanickou dechovkou na hřbitově, můžete zažít radostnou atmosféru půlnoční mše svaté na Štědrý večer, vybrat si z různých vánočních koncertů. O silvestrovské půlnoci můžete přivítat spolu s vedením města nový rok v městském parku. Pokud přijde i sněhová nadílka, budou jistě spokojeny jak děti, tak i všichni, kdo rádi tráví i tento sváteční čas aktivním sportovním odpočinkem na horách.

Než nám všem popřeji krásný vánoční čas, dovoluji mi pár slov jak k aktuálním problémům, tak i k malé bilanci letošního roku:

Po celý rok nás provázelo téma **rekonstrukce pavilonu B základní školy**. V únoru bylo rozhodnuto o přidělení dotace, v jarních měsících vrcholily přípravné práce: výběrová řízení na zhotovitele, technický i autorský dozor, jednání s Úřadem Regionálního operačního programu, podpisy různých smluv. Se začátkem prázdnin začala bouracími pracemi vlastní rekonstrukce. V minulém čísle jsem představil i celý realizační tým, který se stará o zdárný průběh rekonstrukce a řeší různé problémy. V současné době (k 10. listopadu) jsou již bourací práce dávno dokončeny, jsou provedeny vyzdívkové příčky, je dokončena betonáž nového bazénu, osazena nová okna, jsou provedeny různé statické práce a opravy konstrukcí stropu a střechy. Dokončuje se zateplení celého objektu, aktuálně vybíráme fasádní barvy, vnitřní obklady a řeší se interiérový bazén a jeho šaten. Také probíhají nové vnitřní rozvody elektřiny, vody, kanalizace, připravuje se zabezpečení objektu a další práce. O průběhu výstavby vás budeme na stránkách

ŠLAPANICKÝ ZPRAVODAJ – vychází 6x ročně, vydává Město Šlapanice, IČO: 00282651. Ev. č. MK ČR E10246. Zpravodaj připravuje redakční rada. Šéfredaktorka Mgr. Magdalena Černá, e-mail: cerna.m@slapanice.cz, tel.: 533 304 328, mobil: 724 783 070. Sazba Jan Šlancar, fotoateliér a grafické studio, www.modi.cz. Korektura Taťána Pernesová. Tisk OLPRINT Jaroslav Olejko, Brněnská 29, Šlapanice. Náklad 3000 ks. Zdarma pro občany Šlapanice a Bedřichovic. Distribuce 15. prosince 2009.

Uzávěrka příštího čísla 10. ledna 2010.

Pokud vám do týdne od data distribuce nebyl zpravodaj doručen, můžete si jej vyzvednout na podatelnu MěÚ Šlapanice. Veškeré materiály otištěné ve Šlapanickém zpravodaji, jakož i forma a grafické provedení, jsou uveřejněny se souhlasem autorů. Jejich další použití třetími osobami bez souhlasu vydavatele je nepřípustné a může být stíháno podle zákona.

zpravodaje dále pravidelně informovat;

Dalším výrazným tématem je **rozpočet města a ekonomická krize**. Se skutečností zhoršených ekonomických podmínek jsme se potýkali, a ještě nejméně následující rok se potýkat budeme. Ekonomický pokles či stagnace se projevuje v městském rozpočtu výrazně nižšími příjmy v rozhodující daňové oblasti zejména u našeho podílu na DPH a dani z příjmu samostatně výdělečně činných osob a právnických osob. Na vzniklou situaci jsme museli reagovat. Jednak jsme snížili investiční a také některé provozní výdaje o cca 8,5 mil. Kč, dále jsme vytvořili seznam různých potřeb města, rozřídili je na nutné, potřebné a možné. Nutné potřeby města, kde jsou pouze investice, na které jsme získali dotace, akce, které musíme provést z rozhodnutí jiných státních orgánů, a akce, které řeší havarijní stav, financujeme investičním úvěrem. Možná ještě napjatější situace nás čeká v roce příštím. Příjmy ze sdílených daní (viz výše) jsou avizovány ještě nižší, a protože musíme ze zákona připravit vyrovnaný rozpočet, bude zřejmě velmi úsporný, a pokud nenalezneme další zdroje financování, zbude velmi málo peněz na další investiční rozvoj. Prioritu má standardní a nutný běžný chod města a podpora různých spolků, klubů a společenských organizací, kterým se v době krize zvýšenou měrou nedostává financí. Město bude všeobecně pečlivě vážit každý výdaj;

Značné úsilí jsem věnoval s dalším realizačním týmem **revitalizaci panelového sídliště Brněnská**. I tento projekt je podpořen státní dotací (1,889 mil. Kč). Také o této akci jste byli průběžně informováni i se zdravotní někdejšího ministra pro místní rozvoj Cyrila Svobody. Práce, které měly být provedeny v letošním roce (I. etapa), jsou hotové. V současnosti realizační tým připravuje pro Ministerstvo pro místní rozvoj žádost o dotaci na 2. etapu, která bude řešit některé další práce na komunikacích, místa pro kontejnery, rampu pro vozíčkáře a dětské kočárky na ulici Bož. Němcové a zvažujeme další témata sídliště podle finančních možností a připomínek občanů. Těch se sešlo hodně, byly často různé a velmi, velmi rozdílné. Myslím ale, že jakmile skon-

čila prořezávka a kácení vybraných stromů a proběhla výsadba nově navržené zeleně a úprava ploch novou ornici, situace se zklidnila a teprve tehdy jsme všichni viděli, jak to projektanti vlastně mysleli a naplánovali a prováděcí firma zrealizovala. Jen pro zajímavost, vykáceno bylo cca 80 stromů, nově vysazeno bylo cca 120 stromů a přes 700 keřů;

Dalším tématem byl **kamerový systém**. K tomuto kroku jsme přikročili na základě dřívějšího vandalizmu a drobné trestné činnosti jako k součásti prevence kriminality, aby jak městská, tak státní policie měly rychlý přehled o celkové bezpečnostní situaci. Kameru v oblasti konečné stanice trolejbusu bude moci v budoucnu využívat pro své účely také Dopravní podnik města Brna. Realizace kamerového systému se chýlí ke konci a podle plánu má být k 15. 12. spuštěn do zkušebního provozu. Podle potřeby může být rozšiřován o další kamerové body na místech, kde by mohla být páchána zejména trestná činnost. Stávající kamery jsou rozmístěny v oblasti městského parku, Masarykova náměstí, ulice Palackého, Čechovy a Brněnské a Svatojanského náměstí;

Vedle investic, které jsou důležité pro kvalitnější život obyvatel města, chceme také, aby se občané mohli setkávat při různých příležitostech a popovídat si. Proto jsme **realizovali kulturně-společenský program města**. Jen stručně: v lednu 2. městský ples, veřejné bruslení v městském parku, v únoru v Bedřichovicích divadlo Pavla Trávníčka, městská zabijačka, v březnu Melodie stále zelené, výstava a přednáška Mlynáři od Babic, koncert duchovní hudby Cesta na Golgotu, v dubnu divadelní představení Don Quijote de la Ancha, výstava a soutěž o nejkrásnější kraslici, výstava Třemi objektivy (obě v Galerii Radnice), v květnu proměnná představení ke Svátku matek, v Bedřichovicích koncert ke Dni matek a pouť (hlavní pořadatel byl SDH Bedřichovice), v červnu branný závod

s pojišťovnou Generali, výstava Překonej stěnu smrti spojená s besedou s autory, v červenci dvě diskotéky, v srpnu 77. šlapanické slavnosti (ve spolupráci s MHJ SDHS Šlapanice) a výstava Šlapanice 2009, v září koncert Václava Hudečka, v říjnu výstava z díla sochaře Stanislava Hanzla spojená s udělením čestného občanství, další díl Melodií stále zelených, v listopadu divadelní hra 1+1=3 spolku Stodola z Jiříkovic, výstava ke 20. výročí sametové revoluce, burza militárií, tradiční řemeslný jarmark, koncert skupiny Cimbal Classic v Bedřichovicích, v prosinci výstava betlémů a rozloučení se starým rokem. Na pořádání většiny těchto akcí se podílela komise pro kulturu, tradice a cestovní ruch, které touto cestou děkují. Vedle města organizovalo své akce také mnoho kulturních spolků a organizací. Například hasiči, kteří slavili 120. výročí svého založení, spolek Hrbatý hrozen, Sokol, Orel, Junák,

Kateřinský čaj

kynologický klub, zahrádkáři, městská knihovna a další – všem patří velký dík. Letos tedy byla v našem městě velmi bohatá nabídka různých kulturních, sportovních a společenských akcí, takže kdo chtěl, mohl si opravdu z čeho vybírat;

Letos bylo také výrazně akcentováno **téma ochrany životního prostředí, zejména ovzduší**. Od tématu práškové lakovací linky, ke kterému jsme byli od začátku přísní a v zastupitelstvu jsme nakonec vyslovili tomuto záměru jasný a jednomyslný nesouhlas, přešli někteří k dalším tématům. Vládly emoce, bohužel také různé dohady a dezinformace, vedení města byly účelově podsouvány nečestné úmysly „cosi zametat pod koberec“, šířila se, možná cíleně, nega-

tivní společenská nálada. Této tematice jsme však věnovali a nadále věnujeme velkou pozornost. Jednak sledujeme další vývoj v kauze práškové lakovací linky, dále připravujeme záměr dlouhodobého kontinuálního měření ovzduší ve městě – nyní, s ohledem na finanční situaci, zajišťujeme financování pomocí dotací a grantů. Připravili jsme také cyklus seminářů s tématem životního prostředí. První seminář v září byl na téma ovzduší, začátkem listopadu navázal druhý na téma zeleně a vegetace a před několika dny proběhl letošní třetí seminář na téma ochrany vod a starých ekologických zátěží. Semináře mají za cíl podat za účasti fundovaných odborníků z různých renomovaných institucí objektivní a nezkrácené informace a poučení občanům města, zvláště pak těm, kteří podezírají vedení města z nějakých nekalostí. Provedli jsme podzimní výsadbu zeleně a stromů v nově zakládaném lesním porostu nad Bedřichovicemi a připravujeme další výsadbu zejména ochranné zeleně a revitalizaci toku Řičky formou nábřeží mezi Riegrovou a Čechovou ulicí.

Téma ochrany životního prostředí budeme trvale sledovat, vždyť nám jde o vyvážený rozvoj města a všech jeho potřeb.

Kromě těchto témat městských jsem se také z titulu předsedy Svazku obcí pro vodovody a kanalizace Šlapanicko věnoval činnosti svazku. Hodně času mně vzala nejvýznamnější investice ve výši cca 760 milionů Kč – výstavba splaškové kanalizace v sedmi obcích našeho svazku: ve Tvarožné, v Sivčicích, Pozořicích, Kovalovicích, v Viničích, Šumicích, Velaticích a v Mokré-Horákově. Spolu s obcemi z I. etapy, tj. Šlapanicemi, Kobylnicemi, Jiřkovicemi, Blažovicemi a Podolím je tak odkanalizováno území, kde žije více než 20 000 obyvatel.

Věnoval jsem také část své práce obecně prospěšné společnosti Mohyla míru – Austerlitz, o. p. s., a spolupráci s představiteli všech čtyřiceti obcí našeho správního obvodu.

*Vážení spoluobčané,
mohl bych vás ještě dlouho informovat a rozvíjet úvahy o práci mé či kolegů ve vedení města, myslím, že k tomu ale bude ještě příležitost v novém roce. Proto mi dovoluji nyní popřát nám všem radostné a pokojné prožití vánočních svátků, v novém roce 2010 vše dobré, pevné zdraví, stále nezdolný optimismus a vůli překonávat obtíže doby a všední starosti s inspirativní vzpomínkou na poselství Vánoc, které stále sděluje betlémské dítě.*

*Ing. arch. Jaroslav Klaška
foto Magdalena Černá*

Informace z 76. až 79. jednání Rady města Šlapanice

Na svých jednáních přijala rada města v posledních týdnech mimo jiné následující usnesení:

76. jednání – 9. 9. 2009

- zamítá návrh na poskytnutí příspěvku (dotace) o. s. Maverick Rescue na pořádání podzimního kola závodů do vrchu Mohyla míru 2009

- zamítá návrh na prezentaci města v obrazovém atlasu regionů a řemesel v ČR vydávaném Klubem českých turistů

- schvaluje poskytnutí dotace prostřednictvím ČSNS ve výši 10 000 Kč na vydání publikace Průvodce po slavkovském bojišti – ukládá OISM zadat zpracování změny dopravního značení na křižovatce Na Hraničkách–Brněnská a na křižovatce Na Hraničkách (p. č. KN 6004 v k. ú. Šlapanice u Brna) ve smyslu umístění nových dopravních značek B1 a E12 s textem „Dopravní obsluha vjezd povolen“

- schvaluje přistoupení k projektu HC Kometa Brno „Jižní Morava – království Komety“

- schvaluje jednostranné zvýšení nájemného pro rok 2010 u městských bytů v ulicích Nádražní a Lidická, v souladu se sdělením č. 180/2009 Sb., sdělení ministerstva pro místní rozvoj

- jmenuje RNDr. Karla Tesaříka členem komise pro životní prostředí a zemědělství

77. jednání – 23. 9. 2009

- schvaluje návrh stanoviska pro MŽP k oponentnímu posudku od autorizované fy AMEC, s. r. o., na záměr realizace práškové lakovací linky fy IMPACT INDUSTRY v novém provozu v lokalitě Pod Žurání

- vydává souhlasné stanovisko zřizovatele a vlastníka objektu s navýšením kapacity školní jídelny ze současných 750 vařených jídel na 850

- schvaluje konání svatebního obřadu mimo stanovenou dobu pro oddávání v obřadní síni MěÚ Šlapanice, a to dne 16. 10. 2009 v 18.00 hodin

- schvaluje žádost firmy CEDR, spol. s r. o., o možnost umístění 8 kusů

reklamních tabulí na sloupy veřejného osvětlení v ulicích Brněnská, Nádražní, Čechova, Masarykovo náměstí, Riegrova a Hřbitovní na dobu od 24. 9. 2009 do 23. 11. 2009

- schvaluje žádost Sboru dobrovolných hasičů v Podolí o pronájem Kulturního domu Bedřichovice dne 2. 10. 2009 pro účel konání zábavy od 20.00 hodin do 3.00 hodin následujícího dne
- bere na vědomí informaci o ukončení pracovního poměru vedoucího OISM dohodou k 31. 12. 2009 a vypsání VŘ na toto místo s požadavkem nástupu k 1. 12. 2009

78. jednání – 7. 10. 2009

- schvaluje dohodu o upřesnění termínu vybudování kotců pro odchycená zvířata v areálu kynologického klubu

- schvaluje smlouvu o dílo č. 005/2009 s firmou TECHSONIC, s. r. o., na dodávku a oživení rozhlasové techniky pro město Šlapanice za 197 052 Kč

- schvaluje žádost Pavla Vašiny a Libora Laichmana o pronájem

Kulturního domu Bedřichovice na den 26. 12. 2009 od 18.00 do 2.00 hodin následujícího dne pro účel konání soukromé akce formou folkrockového koncertu

- schvaluje žádost Hynka Dlapala o pronájem městského parku na den 26. 6. 2010 od 18.00 do 24.00 hodin pro účel pořádání kulturní akce – koncertu
- schvaluje cenovou nabídku předloženou Ing. Milanem Soukeníkem na materiální zajištění akce „ELV Šlapanické slepence – vytvoření vegetačního krytu“ a její organizační zabezpečení

79. jednání – 21. 10. 2009

- schvaluje předložený návrh zadání územní studie OS „Zlámaniny“
- schvaluje smlouvu mezi Městem Šlapanice a Ředitelstvím silnic a dálnic ČR o úhradě nákladů na pořízení dílčí změny č. 8.1 ÚPN SÚ Šlapanice
- schvaluje smlouvu o vzájemné propagaci č. 20/09/KT mezi fy KOMETA Brno, a. s., a Městem Šlapanice
- schvaluje smlouvu o dílo s vybra-

ným zhotovitelem rekonstrukce veřejného osvětlení na akci „Šlapanice – VO Švehlova – výměna a posunutí zápnacích místa, VO na ulici Bezručova, VO na ulici Nerudova, VO cesta pro pěší na ul. Komenského“, firmou ELTODO CITELUM, s. r. o., za cenu 919 930 Kč včetně DPH

- schvaluje na základě protokolu z jednání škodní a likvidační komise dne 14. 10. 2009 vyřazení neupotřebitelného majetku z majetkové evidence Města Šlapanice v pořizovací hodnotě 1 828 419,07 Kč

- schvaluje pořadatelský plán na akci „kácení máje“ v prostorách Kulturního domu Bedřichovice dne 24. 10. 2009. OV Bedřichovice bude zajišťovat organizační část

- schvaluje uskutečnění divadelního představení spolku STODOLA z Jířkovic v Kulturním domě Bedřichovice dne 7. 11. 2009. Organizátorskou činnost k představení zajišťuje OV Bedřichovice

- schvaluje žádost o pronájem Kulturního domu Bedřichovice na dobu od 13. 11. 2009 od 15.00 hodin do 15. 11. 2009 do 20.00 hodin, kterou podali pan Richard Singer a Martin Dommov, za cenu 1500 Kč/den

- schvaluje ukončení smlouvy o dílo na provádění pedikúry v DPS s paní Pavlou Lukeščíkovou dohodou ke dni 31. 12. 2009

- vydává nařízení obce č. 1/2009 o stanovení časových limitů na zmírnění závad ve sjízdnosti a schůdnosti místních komunikací ve městě Šlapanice a místní části Bedřichovice

- schvaluje stanovení termínu pro aktivaci vlastní datové schránky města na 29. října 2009 do 10. hodiny ranní

- schvaluje provedení asanace RD pana Dirdy v Praci firmou J & S SANACE, spol. s r. o.

Podrobnější zápis naleznete na webových stránkách www.slapanice.cz, odkaz Městský úřad, informace z RM.

Výběr z usnesení Zastupitelstva města Šlapanice

19. zasedání ze dne 9. září 2009

Zastupitelstvo města schvaluje:

- pro účel financování akce „Základní škola Šlapanice – rekonstrukce pavilonu B“ smlouvu o úvěru s Komerční bankou, a. s.

- pro účel financování akce „Vybrané investiční akce navržené k realizaci v roce 2009“ smlouvu o úvěru s Československou obchodní bankou, a. s.

- financování z investičního úvěru akce „Projekt regenerace panelového sídliště (RPS) – Šlapanice, nové sídliště Brněnská“ – 1937 tis. Kč

- financování z investičního úvěru akce „Zesílení stropů pro archiv na pracovišti Brno, Opuštěná 2 – 3500 tis. Kč

- financování z investičního úvěru akce „Úprava prostor pro biometrické pasy“ – 250 tis. Kč s předpokládaným čerpáním v roce 2010

- financování z investičního úvěru akce „Přepojení budovy MěÚ na Masarykově nám. 7 ve Šlapanicích na splaškovou kanalizaci“ – 140 tis. Kč

- financování z investičního úvěru

akce „Demolice domu p. Dirdy v Praci“ – 500 tis. Kč

- financování z investičního úvěru akce „Cyklostezka do Bedřichovic“ – 2000 tis. Kč

- financování z investičního úvěru akce „Kamerový systém Šlapanice“ – 275 tis. Kč

- financování z investičního úvěru akce „Nákup dvou rotomatů pro OD“ – 2500 tis. Kč s předpokládaným čerpáním v roce 2009 1000 tis. Kč, v roce 2010 1500 tis. Kč

- financování z investičního úvěru akce „Dílčí rekonstrukce IT“ – 2500 tis. Kč

- financování z investičního úvěru akce „Mateřská škola – dočasné řešení nové kapacity“ – 500 tis. Kč

- rozpočtové opatření č. 7 pro rok 2009 beze změny celkových příjmů a výdajů

- rozpočtové opatření č. 8 pro rok 2009 se zvýšením celkových příjmů i výdajů ve shodné výši 890 000,- Kč

- rozpočtové opatření č. 9 pro rok 2009 se zvýšením celkových příjmů i výdajů ve shodné výši 21 712 100,- Kč

- rozpočtové opatření č. 10 pro rok 2009 se zvýšením celkových výdajů o 24 843 300,- Kč a financování o 24 843 300,- Kč

- smlouvu o bezúplatném převodu nemovitosti č. BP-09/072 mezi Českou republikou – Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových a Městem Šlapanice

- bezúplatný převod pozemku p. č. 181/1 v k. ú. Bedřichovice z majetku ČR – ÚZSVM do vlastnictví Města Šlapanice

- rozhodnutí pořídit nový územní plán pro celá katastrální území Šlapanice u Brna a Bedřichovice postupem podle zák. č. 183/2006 Sb., v platném znění, a ukládá Úřadu územního plánování MěÚ Šlapanice zahájit proces pořizování

- zřizovací listinu Základní školy Šlapanice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace

- zřizovací listinu Mateřské školy Zahradka, Šlapanice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace

- zřizovací listinu Mateřské školy Hvězdička, Šlapanice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace

– plánovací smlouvu mezi Městem Šlapanice a společností CEDR, spol. s r. o., k realizaci stavby 10 rodinných domů v ulici Dlouhá

– vydání obecně závazné vyhlášky č. 3/2009, kterou se mění obecně závazná vyhláška č. 1/2009 o místním poplatku ze psů

– nový název ulice jako jediné v celém obytném souboru

Brněnská Pole na Brněnská Pole
– v souladu s § 36 odst. 1 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, udělení čestného občanství města Šlapanice akademickému sochaři panu Stanislavu Hanzlovi za celoživotní zásluhy o rozvoj města Šlapanice na poli umělecké tvorby

Zastupitelstvo města zamítá:

– protinávrh pana Vlastimila Formánka na předřazení jednacího bodu č. 7 „Akceptace vybraných investičních akcí“ před jednací bod č. 6 „Úvěrové smlouvy“

Zápis v plném znění je k nahlédnutí na webových stránkách www.slapanice.cz pod odkazem Městský úřad, informace ze ZM.

Odbor sociální

Motto: Lennon John Winston

Jsem něžný, jsem krutý, ale jsem život. Pláčeš? I v slzách je síla. Tak jdi a žij

Odbor sociální

Sociální odbor zajišťuje jak výkon státní správy, tak i samosprávy. Je rozdělen na čtyři oddělení. Tři oddělení, a to oddělení sociální prevence, oddělení péče o dítě a oddělení sociálních věcí I, sídlí v budově Městského úřadu Šlapanice v Brně, Opuštěná 9/2. Čtvrté oddělení, tj. oddělení sociálních věcí II má pracoviště v sídle Městského úřadu Šlapanice, Masarykovo náměstí 100/7.

Pracoviště Brno, Opuštěná 9/2

Mgr. Soňa Střečovská

vedoucí sociálního odboru

Jako vedoucí odboru řídí činnost odboru a koordinuje práci jednotlivých oddělení. Kontroluje výkon státní správy na svěřeném úseku, dále pak plnění úkolů v rámci samostatné působnosti a dodržování právních předpisů v činnosti odboru. Schvaluje všechna rozhodnutí vydaná ve správním řízení sociálním odborem, veškeré návrhy a podněty podané k soudu a oznámení podaná Policií ČR a státnímu zastupitelství. Uzavírá smlouvy o poskytování sociálních služeb dle zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Vykonává funkci manažerky prevence. Sleduje dotační tituly a granty v oblasti své působnosti.

Ekonomický úsek a sekretariát

Alena Pechová

referentka spisové služby,

administrativa, výdej opiatových receptů

Iveta Volejníková

ekonomka odboru

Bc. Magda Petřů

referentka pohledávek

Zajišťuje spisovou a skartační službu

sociálního odboru. Zabezpečuje odborovou podatelnu. Vydává praktickým lékařům na žádost recepty a žádanky s modrým pruhem. Zajišťuje komunikaci s Českou poštou při vyplacení dávek sociální péče. Zpracovává rozpočet sociálního odboru. Zajišťuje statistickou evidenci a výkaznictví sociálního odboru. Zpracovává pohledávky sociálního odboru.

Oddělení sociální prevence

(dále jen OSP)

Mgr. Marta Hrubanová

pověřená vedením oddělení,

kurátorka pro mládež

Lucie Bekrová, DiS.

kurátorka pro mládež

Zajišťuje výkon státní správy na úseku sociálně-právní ochrany dětí v souladu se zvláštními zákony. Zajišťuje sociálně-právní ochranu a pomoc nezletilým dětem do 15 let a mladistvým, kteří se dopustili činu jinak trestného a přestupku, mladistvým nacházejícím se ve výkonu trestu odnětí svobody, nezletilým a mladistvým, nacházejícím se v ústavní a ochranné výchově, nezletilým dětem s poruchami chování a výchovnými problémy a vede jejich evidenci. Sleduje dysfunkční rodiny a preventivně působí k předcházení vzniku sociálně-patologických jevů u nezletilých. V rámci preventivního působení věnuje péči ohroženým skupinám a jednotlivcům. Zprostředkovává rodině a nezletilým pomoc dalších odborníků a poskytuje komplexní poradenskou a odbornou činnost. Podává podněty a návrhy soudu na výchovná opatření u obtížně vychovatelných dětí a mládeže. Podává podněty a návrhy sou-

du na nařízení ústavní nebo ochranné výchovy, na prodloužení nebo zrušení ústavní výchovy. U nezletilých a mladistvých s nařízenou ústavní nebo ochrannou výchovou zajišťuje kompletní dokumentaci, místo a přijetí do příslušného zařízení, účastní se výkonu rozhodnutí. Vykonává funkci kolizního opatrovníka v soudním řízení o ústavní nebo ochranné výchově. Provádí šetření v rodinách, pravidelně navštěvuje nezletilé a mladistvé s nařízenou ústavní nebo ochrannou výchovou v místě výkonu, nezletilé a mladistvé ve výkonu vazby nebo ve výkonu trestu odnětí svobody. Spolupracuje se státními orgány – soudy, státním zastupitelstvím, Policií ČR, Probační a mediační službou ČR, ústavy pro výkon vazby a pro výkon odnětí svobody, krajským úřadem atd. V oblasti prevence kriminality a v přípravném trestním řízení spolupracuje s Policií ČR. Dále spolupracuje se školskými zařízeními, zdravotnickými zařízeními, psychologji, manželskou poradnou, pedagogicko-psychologickou poradnou, s úřadem práce při zprostředkování zaměstnání pro mladistvé propuštěné z ústavní nebo ochranné výchovy či výkonu trestu odnětí svobody, pomáhá jim, aby se co nejrychleji začlenili zpět do společnosti. Realizuje přednáškovou činnost.

Oddělení péče o dítě (dále jen OPD)

Mgr. Radmila Šmédeková

vedoucí oddělení,

protidrogová koordinátorka

Dagmar Kalábová; Ivana Povolná;

Věra Zelníčková; Libuše Fišnarová;

Anna Titlová; Bc. Magda Petřů

sociální pracovnice

Zajišťuje výkon státní správy na úse-

ku sociálně-právní ochrany dětí v souladu se zvláštními zákony, v rámci samostatné působnosti obce zajišťuje sociálně-právní ochranu dětí v souladu s příslušným zákonem. Prošetřuje nahlášení porušování práv dětí, spolupracuje s problémovými rodinami, vede jejich evidenci. Realizuje preventivní opatření, poradenskou činnost, odbornou pomoc, poskytuje sociálně-právní poradenství rodičům, dětem a těhotným ženám při řešení rodinných, osobních a sociálních problémů. Vykonává funkci kolizního opatrovníka v soudním řízení týkajícím se práv dítěte a funkci kolizního opatrovníka u dětí poškozených trestnou činností. Vykonává funkci opatrovníka a poručníka u nezletilých dětí včetně dětí cizí státní příslušnosti, zdržujících se v ČR bez doprovodu dospělé osoby. Vykonává soudní dohledy v rodinách a pěstounské péči, pravidelně je navštěvuje. Sleduje vývoj dětí, které byly umístěny do výchovy jiných občanů než rodičů, dětí, u kterých byla nařízena ústavní výchova, a vede rodiče k nápravě a působí na ně tak, aby byl možný jejich návrat zpět do rodinného prostředí. Vykonává majetkové opatrovnictví nezletilých dětí. Zúčastňuje se dědického řízení v zájmu ochrany práv dítěte. Podává návrhy soudu na předběžné opatření k řešení mimořádně naléhavých situací přímo ohrožujících život dítěte. Podává podněty a návrhy soudu na nařízení výchovného opatření a ústavní výchovy, na prodloužení nebo zrušení ústavní výchovy, změnu výchovy, na zahájení soudního řízení ve věcech zbavení nebo omezení rodičovské odpovědnosti nebo pozastavení jejího výkonu. Zprostředkovává osvojení a pěstounskou péči, zpracovává rozhodnutí o svěřeni dítěte do péče budoucích pěstounů a osvojitelů. Ve všech výše uvedených případech provádí šetření v rodinách, sleduje zdárný vývoj dítěte, případně spolupracuje s orgány činnými v trestním řízení. U nezletilých s nařízenou ústavní nebo ochrannou výchovou zajišťuje kompletní dokumentaci, místo a přijetí do příslušného zařízení, účastní se výkonu rozhodnutí. Uplatňuje a vymáhá odškodnění pro děti, kterým byla trestným činem způsobena psychická, fyzická či materiální škoda. Spolupracuje se státními or-

gány – soudy, státním zastupitelstvím, Policií ČR, s ústavy pro výkon odnětí svobody, krajským úřadem při organizování náhradní rodinné péče atd. Vedoucí oddělení vykonává funkci tajemníka komise pro sociálně-právní ochranu dětí zřízenou starostou města Šlapanice jako zvláštní orgán obce. Metodicky řídí a kontroluje činnost obcí a měst na úseku sociálně-právní ochrany dětí. Zabezpečuje činnost protidrogového koordinátora. V přenesené působnosti vydává doporučení k uzavírání smluv o nájmu bytu zvláštního určení a bytu v domech zvláštního určení v případě, že byl byt zřízen ze státních prostředků nebo stát na jeho zřízení přispěl.

Účast pracovníků OSP a OPD na výše uvedených aktivitách je zabezpečena nepřetržitě, a to formou tzv. dosažitelnosti sociálních pracovníků i v době pracovního volna.

Oddělení sociálních věcí I

(dále jen OSV I)

Dagmar Hradecká

vedoucí oddělení, koordinátorka

pro národnostní menšiny a sociální péči

Marie Šlancarová; Magdalena Jašková;

Pavčina Hověžáková; Bc. Michaela

Kubešová; Kateřina Jacháčková, DiS.;

Jana Záleská

sociální pracovníce – příspěvek na péči

Mgr. Martin Vlkojan

sociální pracovník – příspěvek na péči

a jeho kontrola

Blanka Plotěná

sociální pracovníce – dávky v hmotné nouzi

Michal Charvát, DiS.

sociální pracovník – dávky v hmotné nouzi, referent služebních vozidel

Markéta Tlustošová, DiS.

sociální pracovníce – dávky pro zdravotně postižené občany

Jitka Řičková

sociální pracovníce – dávky pro zdravotně postižené občany

Zajišťuje výkon státní správy na úseku pomoci v hmotné nouzi podle zvláštních zákonů, na úseku dávek pro zdravotně postižené občany včetně příspěvku na péči podle zvláštních zákonů a dále na úseku mimořádných výhod pro některé skupiny občanů těžce zdravotně postižených. Poskytuje občanům odbornou pomoc v oblasti sociálních dávek a služeb, dále poskytu-

je formou základního sociálního poradenství osobám potřebné informace přispívající k řešení jejich nepříznivé sociální situace. V přenesené působnosti vydává zvláštní označení vozidel, přepravujících zdravotně postižené občany, vede evidenci o vydaných zvláštních označeních 01 a 02, shromažďuje poškozená zvláštní označení a zabezpečuje jejich znehodnocení dle zákona o provozu na pozemních komunikacích. Zajišťuje výkon státní správy na úseku sociální péče o občany umístěné ve zdravotnickém zařízení v souladu se zvláštními zákony. Rozhoduje o ustanovení zvláštního příjemce sociálních dávek v souladu se zvláštními zákony. Vykonává veškeré činnosti v souvislosti s poskytováním dávek dle platných nařízení Evropského společenství. Koordinuje péči o společensky nepřizpůsobené občany a občany propuštěné z výkonu trestu odnětí svobody. Zajišťuje poradenskou činnost pro romskou komunitu.

Pracoviště Šlapanice, Masarykovo náměstí 100/7

Oddělení sociálních věcí II

(dále jen OSV II)

Jana Šunková

vedoucí oddělení, referentka pro komunitní plánování

Jana Chlupová

sociální pracovníce – dávky v hmotné nouzi, pracovníce v sociálních službách

Zuzana Sovová; Ivana Daňhelová

sociální pracovníce – příspěvek na péči

Miloslava Dvořáčková

pracovnice v sociálních službách, referentka služebního vozidla

Marie Kuklová; Helena Hrdličková;

Hana Králová

pracovnice v sociálních službách

Zajišťuje výkon státní správy na úseku pomoci v hmotné nouzi podle zvláštních zákonů a na úseku příspěvku na péči podle zvláštních zákonů. Poskytuje občanům odbornou pomoc v oblasti sociálních dávek a služeb, dále poskytuje formou základního sociálního poradenství osobám potřebné informace přispívající k řešení jejich nepříznivé sociální situace. Zajišťuje výkon státní správy na úseku sociální péče o občany umístěné ve zdravotnickém zařízení v souladu se zvláštními záko-

ny. Rozhoduje o ustanovení zvláštního příjemce sociálních dávek v souladu se zvláštními zákony. Vykonává veškeré činnosti v souvislosti s poskytováním dávek dle platných nařízení Evropského společenství. Rozhoduje o ustanovení zvláštního příjemce dávky důchodového pojištění, dohlíží, jak ustanove-

ný zvláštní příjemce plní své povinnosti, neplní-li své povinnosti, rozhodne o ustanovení jiného příjemce.

V rámci samostatné působnosti obce zajišťuje činnosti na úseku sociálních služeb v souladu se zákonem o obcích a zvláštními zákony, komunitně plánuje sociální služby, chystá podklady pro

uzavření smlouvy o poskytování sociálních služeb. Vede evidenci žadatelů o pronájem bytu v domě s pečovatelskou službou. Vykonává funkci opatrovníka pro občany omezené nebo zbavené způsobilosti k právním úkonům.

Zpracovala: Mgr. Soňa Střechovská

ZE ZÁPISNÍKU MĚSTSKÉ POLICIE (MP)

6. 9. ve večerních hodinách jsme kontrolovali mladíka, který opakovaně bez řidičského oprávnění projížděl Šlapanicemi s vozidlem, které nebylo v odpovídajícím technickém stavu. Případ byl předán PČR. Proti mladíkovi bylo zahájeno trestní řízení pro podezření ze spáchání trestného činu podle § 180d trestního zákona (řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění). Trestní zákon stanovuje v tomto případě trest odnětí svobody až na jeden rok, peněžitý trest nebo zákaz činnosti.

Další podezřelé osoby jsme zadrželi 12. 10. v 16.50 hodin. Kontrolovaní (dva muži a jedna žena) byli důvodně podezřelí ze spáchání trestného činu podle § 257b trestního zákona (sprejerství). Poškozený je kulturní spolek Hrbatý hrozen, který měl posprejovanou klubovnu v prostoru za vlakovým nádražím. Případ byl předán PČR k dalšímu šetření.

24. 10. jsme opětovně řešili únik ropných látek. Tentokrát na parkovišti na Kobylnické ulici před firmou Kovo. Příčinou úniku byla prasklá hadička palivového potrubí stojícího vozidla. Cizí zavinění nebylo prokázáno.

Jako každoročně jsme asistovali při pořádání kulturní akce Kárky of the Půlpánov.

29. 10. v poledních hodinách jsme se stali přímými svědky hypoglykemického záchvatu muže v obci Mokrá. Postiženému jsme poskytli první pomoc a zajistili jeho okamžitou dopravu k lékaři.

27. září jsme se podíleli na zabezpečení hladkého průběhu opatření souvisejících s návštěvou Svatého otce Benedikta XVI. v Brně. Potěšilo nás, že návštěvníci Šlapanic byli spokojeni s úrovní zabezpečení a dopravního značení, zejména na komunikaci vedoucí od vlakového nádraží a přes ulici Tuřanka.

Za období od poloviny září do současné doby došlo k založení šesti černých skládek v prostoru polní cesty k Hraničkám, na Zemědělské ulici v části za hřbitovem a nad garážemi mezi Ponětovskou a Dlouhou ulicí. Obsah a objem těchto skládek svědčí

o tom, že byly na místo přivezeny menším dopravním vozidlem nebo dodávkou. Intenzivně se věnujeme monitorování daných lokalit a současně probíhá šetření s původci skládek na Dlouhé ulici. Případem se také zabývá OŽP Městského úřadu Šlapanice. Na skládkách se nacházel většinou stavební odpad. Někdy se jednalo o staré písemnosti. Abychom nemařili průběh pátrání, bližší informace sdělíme v příštím čísle. Budeme rádi za každou informaci vedoucí ke zjištění pachatelů.

*Na základě údajů MP Šlapanice
Mgr. Magdalena Černá
foto MP Šlapanice*

Vážení čtenáři Šlapanického zpravodaje, děkujeme vám za odpovědi do soutěže z minulého čísla. Nové fotografie najdete i v tomto čísle. Své odpovědi posílejte na e-mailovou adresu cerna.m@slapanice.cz nebo na podatelnu městského úřadu ve Šlapanicích. Přejeme hodně úspěchů!

Vyhodnocení soutěže „Poznejte, kde to bylo!“

Správné odpovědi:

Obrázek č. 5A – bývalý Skřepkův mlýn

Obrázek č. 5B – bývalý Streitův dům

Výherkyně: Květoslava Krčmová, Šlapanice

Blahopřejeme!

BLAHOPŘEJEME JUBILANTŮM

Červenec

Vladimír Horký	80 let	13. 10. 2009
Pavčina Kokešová	80 let	31. 10. 2009

Návrh rozpočtu města Šlapanice na rok 2010

Návrh rozpočtu na rok 2010 je zpracován v období globální ekonomické recese, která se nyní naplno projevuje a významně omezuje finanční zdroje na straně příjmů a bohužel velmi výrazně omezuje možnost realizace nových projektů. Na konci letošního roku (2009) je očekáván negativní dopad do rozpočtu města z důvodu propadu příjmů ze státního rozpočtu cca 11 mil. Kč. V roce 2010 předpokládáme mírné snížení tohoto deficitu příjmů jen proto, že na obyvatelstvo dolehne vyšší daňové zatížení v souvislosti s uplatněním Parlamentem ČR schváleného balíčku opatření – zvýšení koeficientu pro výpočet daně z nemovitostí na dvojnásobek, zvýšení DPH a spotřební daně a zvýšení nájemného. Vedení města, vědomo si zhoršené celkové finanční situace, odmítlo možnost dalšího zvýšení příjmů města na úkor občanů a rozhodlo ponechat pro rok 2010 výši všech místních poplatků na úrovni roku 2009, a to včetně poplatku za svoz komunálního odpadu, přestože částka placená občany pokrývá přibližně polovinu skutečných nákladů.

Aktuální potřeby města byly v prvním návrhu rozpočtu vyčísleny částkou 200 mil. Kč, zatímco disponibilní (použitelné) vlastní zdroje (včetně globální dotace ze státního rozpočtu) mohou reálně dosáhnout 135 mil. Kč. Má-li být dosaženo vyrovnanosti celkové bilance příjmů a výdajů, nelze tuto disproporci řešit jinak než výraznou restrikcí (sní-

žením výdajů o 33 mil. Kč) a zapojením cizích zdrojů (čerpáním úvěrů schválených v roce 2009 ve výši 32 mil. Kč). Do konce září 2010 by měla být podstatná část úvěru (cca 26 mil. Kč) uhrazena dotací z Regionálního operačního programu, která byla městu schválena v roce 2009.

Celkové příjmy – v prvním návrhu rozpočtu předpokládáme ve výši 135 mil. Kč (rozpočet na rok 2009 byl 145,4 mil. Kč), z toho podíl na celostátním výběru daní je 49 mil. Kč (letos 58,2 mil. Kč), globální dotace ze SR 45,7 mil. Kč (letos 43,7 mil. Kč) a vlastní příjmy 41,3 mil. Kč (letos 43,5 mil. Kč). K největšímu meziročnímu poklesu dochází u daně z příjmů fyzických osob (o 4,5 mil. Kč) a daně z příjmů právnických osob (o 3,7 mil. Kč). Naopak navýšení předpokládáme u daně z nemovitostí (o 2 mil. Kč) a správních poplatků (o 0,6 mil. Kč). V nedaňových příjmech je očekáván pokles ve výši 2,3 mil. Kč (v roce 2009 byl realizován jednorázový prodej plynovodu v Bedřichovicích ve výši 2,8 mil. Kč). Jediným předpokládaným kapitálovým příjmem je prodej pozemků (0,45 mil. Kč).

Celkové výdaje (bez splátek úvěrů) jsou navrhovány ve výši 167 mil. Kč (letos 138,7 mil. Kč), z toho kapitálové výdaje (investice) 59 mil. Kč (letos 26,2 mil. Kč). Největší výdaje jsou určeny na ZŠ (rekonstrukce pavilonu B 25,8 mil. Kč), na investiční příspěvek Svazku obcí pro vodovo-

dy a kanalizace Šlapanicko 8 mil. Kč, na II. etapu revitalizace sídliště Breněnská 1,8 mil., na rekonstrukci veřejného osvětlení (vyvolaná investice) ve výši 5,5 mil. Kč, na rozšíření archivu MěÚ 3,5 mil. Kč, rotomaty na odboru dopravy MěÚ 2,5 mil. Kč, na rekonstrukci informačních technologií MěÚ 2,5 mil. Kč, na cyklostezku do Bedřichovic 2 mil. Kč, na úhradu splátky CAS (nové hasičské vozidlo) 1,3 mil. Kč, na rekonstrukce chodníků a místních komunikací 2,3 mil. Kč. I přes současnou pokračující ekonomickou recesi je navrhováno zvýšení rozpočtu finanční podpory sportovním klubům, kulturním a společenským organizacím a sdružením.

Běžné výdaje jsou navrhovány v celkové výši 108,6 mil. Kč (letos 114,3 mil. Kč). Největšími položkami jsou mzdové náklady 40,2 mil. Kč (letos 40,7 mil. Kč), příspěvky na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení 17,4 mil. Kč (letos 17,7 mil. Kč), nákup ostatních služeb 16,9 mil. Kč (letos 15,1 mil. Kč), neinvestiční příspěvky příspěvkovým organizacím (školy) 7,4 mil. Kč (letos 7,9 mil. Kč), voda, plyn, el. energie 4,38 (letos 4,17 mil.), opravy a udržování 3,2 mil. Kč (letos 5,7 mil. Kč), nákup materiálu 1,52 mil. Kč (letos 1,55 mil. Kč) a nákup drobného hmotného majetku 1,17 mil. Kč (letos 1,2 mil. Kč).

Ing. Pavel Slaný,
FO Městský úřad Šlapanice

Starosti s čistotou ovzduší

Ve středu 23. září večer se v kinosále základní školy konala veřejná beseda o životním prostředí Šlapanic. Zúčastnilo se jí kolem šedesáti lidí. Byla to první část cyklu, jehož organizaci naplánoval starosta, Ing. arch. Jaroslav Kláška, a také nad ním převzal osobní záštitu. Tato první beseda byla zaměřena na současný stav ovzduší Šlapanic a na jeho perspektivy.

Krátkou přednáškou zahájil besedu Mgr. Robert Skeřil, PhD., vedoucí Oddělení ochrany čistoty ovzduší Českého hydrometeorologického ústavu v Brně. Seznámil posluchače se stavem a vývojem čistoty ovzduší jak v měřítku celé republiky, tak v měřítku kraje a Šlapanic s jejich nejbližším okolím.

Uvedl obecné charakteristiky i konkrétní příklady z práce ČHMÚ, který se zabývá kvalitou ovzduší desítky let a výsledky nesčetných měření vyhodnocuje celou řadou metod a desítkami jejich kombinací.

Většina imisí přilétá odjinud

Doktor Skeřil zdůraznil zejména dva základní faktory ovlivňující ovzduší Šlapanic a Bedřichovic. Především je to dálkový přenos. Ovzduší samozřejmě není omezeno hranicemi katastrů, krajů ani států. Imise jsou nad město ze značné části přinášeny větrem. Převažuje zde západní a severozápadní proudění. Díky němu platí Šlapanice nežádoucí, ale neodstranitelnou daň za svou polohu na jihovýchodním okraji brněnské aglomerace. Znečištění je ovšem přenášeno i odjinud, ze značně vzdálených zdrojů, například z Ostravska. Samozřejmě se projevuje blízkost dálnice, cementárny v Mokré a dalších podniků.

Hlavním viníkem je doprava

Podle nálezů a výpočtů hydrometeo-

rologického ústavu je stálým zdrojem zhruba 70 až 80 % imisí ve Šlapanicích doprava – a tak tomu bude s vysokou pravděpodobností také v budoucnu. Počet automobilů stále narůstá. Následkem toho nerostou jen emise výfukových plynů, ale také prašnost, množství částic uvolněných z brzdových destiček atp. Jediným zatím představitelným protipatřením je jednak omezení objemu dopravy ve městě, jednak snížení povolené rychlosti. Pan Skeřil uvedl výsledky experimentálního měření v Dolním Rakousku: Na příjezdu k městu byla snížena povolená rychlost o 20 km/h ze 70 na 50 km/h. Znečištění ovzduší, konkrétně koncentrace PM10 (prašnost), díky tomu pokleslo zhruba o 30 %.

Mýty a skutečnost kolem OZKO
V roce 2006 „spadlo“ Šlapanicko do tzv. OZKO, tedy oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší. Kolem této skutečnosti šíří ve městě někteří lidé pověsti a mýty s příděchem hororu, který ovšem pan Skeřil uvedl na pravou míru. Zdůraznil, že ve zmíněném roce se oblastí zhoršené kvality ovzduší stalo prakticky celé území Moravy, v rámci Jihomoravského kraje se jednalo o cca 60 % území, v rámci celé ČR pak v OZKO leželo téměř 30 % území republiky. Stalo se tak díky průběhu počasí zejména v chladném období roku. Stručně řečeno, rozptylové podmínky byly na většině území státu velmi často značně nepříznivé. Stav ovzduší ve Šlapanicích se tedy dlouhodobě nijak zvlášť nezhoršuje. Vývoj je obdobný jako v ostatních oblastech kraje a státu. Některé složky znečištění kolísají kolem víceméně stálých středních hodnot, jiné jeví dlouhodobý pomalý pokles. Některé odchylky (jako například rok 2006) jsou převážně způsobeny počasím a od něj se odvíjí lidskou činností (délka topné se-

zóny včetně spalování odpadu, nutnost posypu silnic atp.). Pouze některé složky znečištění mírně rostou – konkrétně ty, které produkuje doprava. To je celostátní a celoevropský vývoj, důsledek stále bohatnoucí průmyslové (a konzumně zaměřené) společnosti.

Reprezentativní přehled poskytnuté dlouhodobé měření

Druhým přednášejícím byl RNDr. Ivan Koláčný, který je vedoucím Oddělení hodnocení zdravotních a environmentálních rizik ve Zdravotním ústavu Brno. Tento ústav je organizací Ministerstva zdravotnictví ČR a je součástí orgánů ochrany veřejného zdraví podobně jako například krajské hygienické stanice.

Doktor Koláčný uvedl řadu zajímavostí o měření škodlivin v ovzduší a vyhodnocování jejich účinků na zdraví obyvatelstva. Upozornil, že hydrometeorologický ústav se zabývá spíše celkovým, respektive regionálním vyhodnocováním. Výstupy jeho práce jsou obvykle studie udávající míru znečištění v síti o straně čtverce jeden kilometr.

Zdravotní ústav Brno je (kromě jiného) schopen doplnit tyto nepostradatelné regionální podklady měření v konkrétním místě, v jehož nejbližším okolí (řádově stovky metrů) pak lze

navazujícím postupem s určitou mírou nejistoty vyhodnotit znečištění i pro jednotlivé ulice, nebo dokonce pro jednotlivé stavby.

Doktor Koláčný zdůraznil, že pokud má mít měření nějaký význam pro hodnocení zdravotních rizik, mělo by probíhat dlouhodobě, nejlépe po dobu alespoň jednoho roku, poněvadž několikadenní nebo i několikátýdenní měření

navazujícím postupem s určitou mírou nejistoty vyhodnotit znečištění i pro jednotlivé ulice, nebo dokonce pro jednotlivé stavby.

Doktor Koláčný zdůraznil, že pokud má mít měření nějaký význam pro hodnocení zdravotních rizik, mělo by probíhat dlouhodobě, nejlépe po dobu alespoň jednoho roku, poněvadž několikadenní nebo i několikátýdenní měření

by dokumentovalo situaci nedostatečně a často zkresleně. U dlouhodobého měření je přirozeně nutné počítat s odpovídajícími finančními náklady.

V následující besedě padly desítky dotazů, zejména ohledně zdrojů prašnosti, zpřesnění vlivu dopravy, dálnice, nákladní dopravy na silnicích uvnitř města a také na prašnost z polí. Oba odborníci mimo jiné vysvětlili, které další instituce jsou odpovědné za kontrolu a sankce v oboru životního prostředí.

Besedu moderoval RNDr. Miroslav Sedláček, přírodovědec a ekolog, dlouholetý spolupracovník brněnských univerzit a Ministerstva životního prostředí ČR.

Přímo z centra Šlapanic

Neplánovaným překvapením bylo zajímavé vystoupení RNDr. Pavla Mikušky, CSc., šlapanického občana a pracovníka Ústavu analytické chemie Akademie věd ČR. V rámci debaty seznámil publikum se sadou údajů, které pro svůj ústav naměřil přímo v centru Šlapanic. Tyto výsledky jsou vesměs hluboko pod současně platnými imisními limity. Okamžitě jsme dr. Mikušku požádali o možnost zveřejnit data ve Šlapanickém zpravodaji. Neodmítl, nicméně nás odkázal na pozdější dobu s tím, že dosavadní soubor dat ještě není dostatečně reprezentativní a metodicky vyhodnocený.

Další související informace:

Český hydrometeorologický ústav

– www.chmi.cz

Zdravotní ústav Brno

– www.zubrno.cz

Krajská hygienická stanice Brno

– www.khsbrno.cz

(Text je autorizován RNDr. I. Koláčným a Mgr. R. Skeřilem, Ph.D.)

RNDr. Miroslav Sedláček

Celostátní trend znečištění ovzduší

Během několika týdnů, které uplynuly od semináře 23. září, vyšla ročenka Českého hydrometeorologického ústavu „Znečištění ovzduší na území ČR – 2008“. Obsahuje údaje, které byly prezentovány už na semináři, nyní jsou však takřkajíc plně oficiální.

Vyjímáme z ní pasáž, která patřila na semináři k nejdiskutovanějším. Doplnuje zprávu o průběhu semináře v předchozím článku.

II.4.2.1 Kvalita ovzduší vzhledem k imisním limitům pro ochranu zdraví

II.4.2.1.2 Suspendované částice frakce PM10 a PM2,5

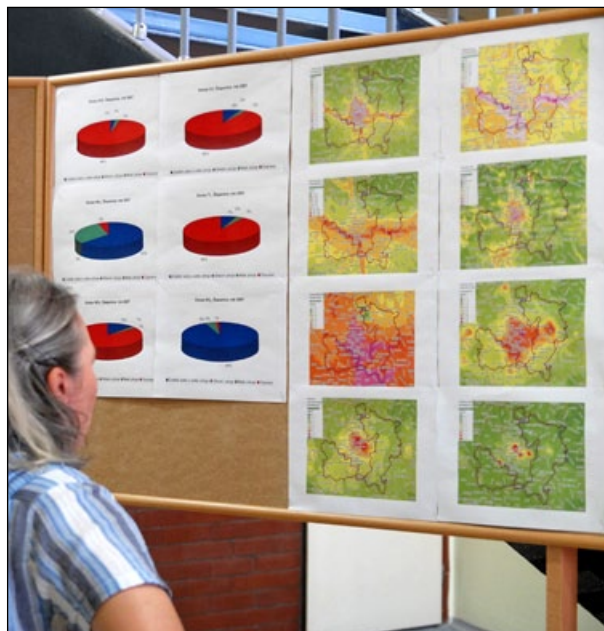
Částice obsažené ve vzduchu lze rozdělit na primární a sekundární. Primární částice jsou emitovány přímo do atmosféry, ať již z přírodních nebo z antropogenních zdrojů. Sekundární částice jsou převážně antropogenního původu a vznikají oxidací a následnými reakcemi plyných sloučenin v atmosféře. Stejně jako v celé Evropě i v ČR tvoří většinu emise z antropogenní činnosti. Mezi hlavní antropogenní zdroje lze řadit dopravu, elektrárny, spalovací zdroje (průmyslové i domácí), fugitivní emise z průmyslu, nakládání/vykládání zboží, báňskou činnost a stavební práce. Z důvodu různorodosti emisních zdrojů mají suspendované částice různé chemické složení a různou velikost. Suspendované částice PM10 vy-

kazují významné zdravotní důsledky, které se projevují již při velmi nízkých koncentracích bez zřejmé spodní hranice bezpečné koncentrace. Zdravotní rizika částic ovlivňuje jejich koncentrace, velikost, tvar a chemické složení. Mohou se podílet na snížení imunity, mohou způsobovat zánětlivá onemocnění plicní tkáň a oxidativní stres organismu. Dále zvýšené koncentrace přispívají i ke kardiovaskulárním chorobám a akutním trombotickým komplikacím. Při chronickém působení mohou způsobovat respirační onemocnění, snižovat plicní funkce a zvyšovat úmrtnost (snižují očekávanou délku života). V poslední době se ukazuje, že nejzávažnější zdravotní dopady (včetně zvýšené úmrtnosti) mají částice frakce PM2,5, popř. PM1, které se při vdechnutí dostávají do spodních částí dýchací soustavy.

Znečištění ovzduší suspendovanými částicemi frakce PM10 zůstává jedním z hlavních problémů zajištění kvality ovzduší. (...) ... je patrný vzestupný trend ve znečištění ovzduší PM10 téměř na všech stanicích ČR od roku 2001 do roku 2003. Po zakolísání v roce

2004 byl v roce 2005 vzestupný trend obnoven téměř na všech vybraných stanicích. V roce 2006 tento trend pokračoval na většině stanic u ročních průměrů. **V roce 2007 došlo naopak k poklesu koncentrací PM10. V roce 2008 klesající trend ve znečištění PM10 pokračoval na většině stanic zejména v denních koncentracích.**

Nejvíce zatíženou souvislou oblastí je, stejně jako v předešlých letech, Ost-

ravsko-Karvinsko. Imisní limit 24hodinové koncentrace PM10 byl v roce 2008 překročen zejména na stanicích Moravskoslezského kraje (...), dále na stanicích Jihomoravského kraje: Brno-Úvoz (hot spot), Brno-Svatoplukova a Brno-Zvonařka, kraje Vysočina (...). V případě obou uvedených imisních charakteristik frakce PM10 došlo v roce 2008 oproti 2007 k mírnému snížení počtu lokalit s překročením imisního limitu. Tento pokles byl ovlivněn příznivějšími meteorologickými a rozptýlovými podmínkami, především teplejšími měsíci listopadem a prosincem, vlhčím dubnem a menším počtem dní s anticyklonálním rázem počasí v roce 2008. Na snížení znečištění PM10 měl vliv i pokles celkových emisí tuhých látek (REZZO 1).

Ročenku lze objednat na adrese: ČHMÚ, SIS, E. Firmanová, Na Šabatce 2050/17, 143 06 Praha-Komořany. Lze ji však prostudovat i na webové stránce ČHMÚ.

Z podkladů ČHMÚ připravil
RNDr. Miroslav Sedláček
foto Magdalena Černá

Druhý seminář o životním prostředí

Ve středu 4. listopadu proběhl pod záštitou starosty Ing. arch. Jaroslava Klašky v kinosále ZŠ druhý z řady seminářů na ekologická témata, tentokrát o přírodní, polopřirozené a kulturní vegetaci Šlapanicka. Do besedy přispěli Ing. Petr Svoboda a Ing. Petr Trunda z odboru životního prostředí krajského úřadu, RNDr. Jiří Kocián ze společnosti Ageris a Ing. Ivan Tůma, PhD., předseda komise rady města pro životní prostředí a zemědělství. Za město Šlapanice se diskuze zúčastnil starosta Ing. arch. Jaroslav Klaška.

Příspěvky se týkaly zejména rozlohy a funkce zelených ploch na našem území. V našem regionu jižně od Brna až k Pálavě jich je historicky jen 5 %. Ve článku v minulém čísle zpravodaje bylo zmíněno, že ve Šlapanicích máme jen tři území, kde je zachována polopřirozená vegetace: chráněná území Andělka a Čertovka, Návrší a Velký hájek.

Význam zeleně je nezastupitelný –

zachování genofondu, sanační funkce, estetická a mnohé další. Zeleň také vedle jiných funkcí pomáhá eliminaci prachových částic v ovzduší. Vhodné je tedy vysazovat ji zejména kolem komunikací. Obvyklým problémem je ovšem vlastnictví těchto pozemků. Město příliš mnoho vhodných pozemků nevlastní. Aby mohlo vysazovat zeleň i jinde, musí pozemky koupit nebo pronajmout, což je v současné ekonomické situaci více než obtížné.

*Mgr. Magdalena Černá
RNDr. Miroslav Sedláček*

„Během našeho volebního období jsme se zeleni ve městě velmi věnovali. Dnes je to téma, které je v našem městě skloňované ve všech pádech.“

Rád bych zmínil zejména zásluhy společnosti SATESO. Za poslední roky se městská společnost SATESO dovybavila potřebnou mechanizací a její pracovníci postupně upravili mnoho nezaplněných a zelených ploch ve městě.

Při rekonstrukci chodníků jsme nikdy neopomíjeli omlazení a dosadbu stromů. K obnově zeleně došlo zejména na hlavních ulicích a místech – Brněnská, Nádražní, Svatojánské náměstí, ulice Švehlova, Jiráskova, areál základní školy a panelové sídliště na ulici Brněnská.

I v budoucnu budu věnovat zeleni ve městě velkou pozornost. V současné době je připraveno založení lesního porostu nad Bedřichovicemi ve výměře přes 1 ha a chystáme revitalizaci Řičky mezi křižovatkou Brněnská–Riegrova a Čechovou ulicí formou nábřeží se zelení a kvetoucími křovinami. V nejbližší době také provedeme výsadbu ochranné zeleně podél hlavních komunikací mimo zastavěnou část města: obnovu alejí na Slatinu, podél komunikace ulice Zemědělské, Pod Žurání a na dalších potřebných místech. (Musím však upozornit, že toto půjde, jen pokud získáme souhlas vlastníků pozemků.)“

*Ing. arch. Jaroslav Klaška,
starosta města Šlapanice*

Semináře o životním prostředí

Ochraně životního prostředí a přírodních prvků na Šlapanicku je věnován cyklus seminářů pro veřejnost. Dva podzimní byly věnovány ochraně ovzduší a péči o zeleň, prosincovým tématem byly tzv. staré ekologické zátěže. Pořádání seminářů pro veřejnost inspiroval starosta města Ing. arch. Jaroslav Klaška, který nad nimi také převzal záštitu.

Cílem seminářů je především informovat občany města o širších souvislostech ochrany přírody a životního prostředí, přiblížit veřejnosti četné aktivity a snahy, které v tomto směru město vyvíjí. Starosta k tomu říká: „Jak samospráva tak i pracovníci města se touto problematikou aktivně zabývají jak v aktuální rovině, tak v plánování, průzkumu i monitoringu. Nicméně se vedle toho, a to mnohdy záměrně, šíří negativní zprávy, nepravdy a pomluvy. Snaží se zpochybňovat nebo popírat odborné studie a měření nebo deformují jejich výsledky. I v době našich rozsáhlých technických a vědeckých možností jim stačí jejich osobní názor či pocit (tomu věřím, tomu nevěřím), aby zamítli výsledky dlouhodobých měření a výzkumů různých odborných licencovaných společností. Cítím tedy jak za sebe, tak i za radu města povinnost demytizovat tuto oblast a informovat veřejnost ještě širěji a důkladněji, trvale poskytovat zprávy a odkazy o vývoji životního prostředí a odkrývat široké sítě souvislostí, které spojují jednotlivé problémy, a odhalovat jejich skutečné příčiny. Nemohli bychom sledovat souvislosti a ovlivňovat vývoj bez poučení od odborníků na jednotlivé oblasti a bez expertů se širokým mezioborovým přehledem. A jestliže znalost informací potřebují členové samosprávných orgánů města, považují za správné, aby takovou možnost měli i všichni občané.“

Na první pololetí roku 2010 jsou plánovány semináře s těmito tématy:

4. Chráněná příroda na území Šlapanic a Encyklopedie chráněné přírody ČR

Maloplošná zvláště chráněná území na katastru Šlapanic a v nejbližším okolí. Prezentace 14svazkové ediční řady, která multidisciplinárním způsobem dokumentuje všechna (cca 3000) MCHÚ na území státu.

5. Jak chránit naši krajinu

Územní systémy ekologické stability, ochrana před erozí, ochrana krajinného rázu.

6. Klima nejen šlapanické aneb Kdy zas přijdou povodně?

Vývoj teplot (dopad globálního oteplování na naši konkrétní lokalitu), změny klimatu a ochrana před nimi.

7. Ochrana životního prostředí a přírodních prvků v urbánní krajině

Střety a shody zájmů péče o přírodu a životní prostředí, průmyslových, zemědělských a dalších aktivit v lokálním i širším měřítku.

RNDr. Miroslav Sedláček

K dotazníku o životním prostředí

Po dobu zhruba dvou měsíců měli občané Šlapanic možnost vyplnit dotazník o životním prostředí. Uzávěrka příjmu odpovědí proběhla 20. října. Listovní a elektronickou poštou dorazila téměř stovka odpovědí. Někteří respondenti nechali některé položky nezodpovězené, nicméně přesto se lze nad výsledky zamýšlet a vyvozovat, s čím jsou občané relativně spokojeni a s čím méně. Městská rada a zastupitelstvo rozhodně vezme zaslané náměty v úvahu.

Průměr všech známek vychází 2,7. To znamená, že občané hodnotí životní prostředí vcelku jako velmi dobré až dobré.

Tři čtvrtiny hodnocených položek dostaly v průměru známku lepší než 3, to znamená, že byly hodnoceny jako výborné, velmi dobré nebo dobré. Na spodních příčkách žebříčku se umístily zbylé položky, konkrétně prašnost ovzduší, čistota ovzduší a hluk a zplodiny z dopravy. Tyto faktory spolu velmi úzce souvisí – zdrojem hluku, prašnosti a dalšího znečištění ovzduší ve městě je z naprosté většiny doprava (viz též článek o veřejné besedě ke kvalitě ovzduší). Orgány města se průběžně možnostmi, jak alespoň částečně tyto vlivy omezit, zabývají. Zvažuje se postupná výsadba zeleně, ale také omezení dopravy, zejména nákladních automobilů, případně snížení nebo alespoň dodržování povolené rychlosti ve městě, ještě větší zpřísnění posuzování všech, i malých zdrojů znečištění. Taková opatření budou mít ovšem určitý vliv jednak na komerční aktivity, ale i na osobní pohodlí občanů, takže se jen obtížně slaďují různé názory na řešení.

Zabýváme se ovšem také některými faktory, které dostaly v průměru slušnou známku, ale průměr u nich nepopisuje situaci uspokojivě. Příkladem může být hluk z restaurací. S tímto problémem a také s tzv. černými skládkami souvisí skutečnost, že položka „zájem o pořádek a čistotu ze strany spoluobčanů“ patřila v dotazníku k nejhůře hodnoceným (viz tabulka). Zřejmě tedy značná část obyvatel má rezervy ve svém přístupu k okolí, jak k lidem, tak k prostředí. A tady by mohla hodně spravit sousedská domluva, upozornění, spolupráce. Přísloušné zametání před vlastním prahem by nepochybně prospělo celému městu, kdybychom se mu věnovali všichni poctivě.

Číslo otázky	Jak hodnotíte	Známka - průměr (jako ve škole)
01	pravidelnost a kvalitu odvozu komunálního odpadu	1,3
07	rozsah a kvalitu veřejného osvětlení	1,8
02	možnosti třídění odpadu	2,2
13	istotu vody v Říčce	2,5
11	hluk z restaurací a veřejných akcí	2,6
10	hluk z výrobních závodů	2,6
15	údržbu chodníků a prostorů pro pěší	2,7
14	čistotu břehů Říčky	2,7
06	bezbariérovost veřejných prostranství a budov	2,7
18	možnost zapojení občanů do péče o životní prostředí	2,8
17	informování o životním prostředí ze strany městského úřadu	2,8
16	údržbu silnic	2,8
08	počet a rozsah nelegálních skládek odpadu	2,8
05	úpravu veřejných prostranství, celkový vzhled města	2,8
04	množství a kvalita zeleně v městské zástavbě	3,1
19	zájem o pořádek a čistotu ze strany spoluobčanů	3,2
12	prašnost ovzduší	3,5
03	čistotu ovzduší	3,5
09	hluk a zplodiny z dopravy	3,6

Co podle Vás nejvíce zhoršuje životní prostředí města?	Počet odpovědí
Znečištěné ovzduší	59
Automobilová doprava	44
Hluk z dopravy	39
Nedostatečná údržba chodníků a prostorů pro pěší	29
Černé skládky	25
Nedostatek kontejnerů na tříděný odpad	21
Špatná informovanost občanů o kvalitě životního prostředí	19
Nedostatečný odvoz komunálního odpadu	1

Velmi potěšující je zájem několika desítek občanů spolupracovat aktivně s vedením města a s městským úřadem na péči o životní prostředí. Všem ještě

před koncem roku odpovíme a budu se těšit na spolupráci v roce 2010.

Ing. arch. Jaroslav Klačka

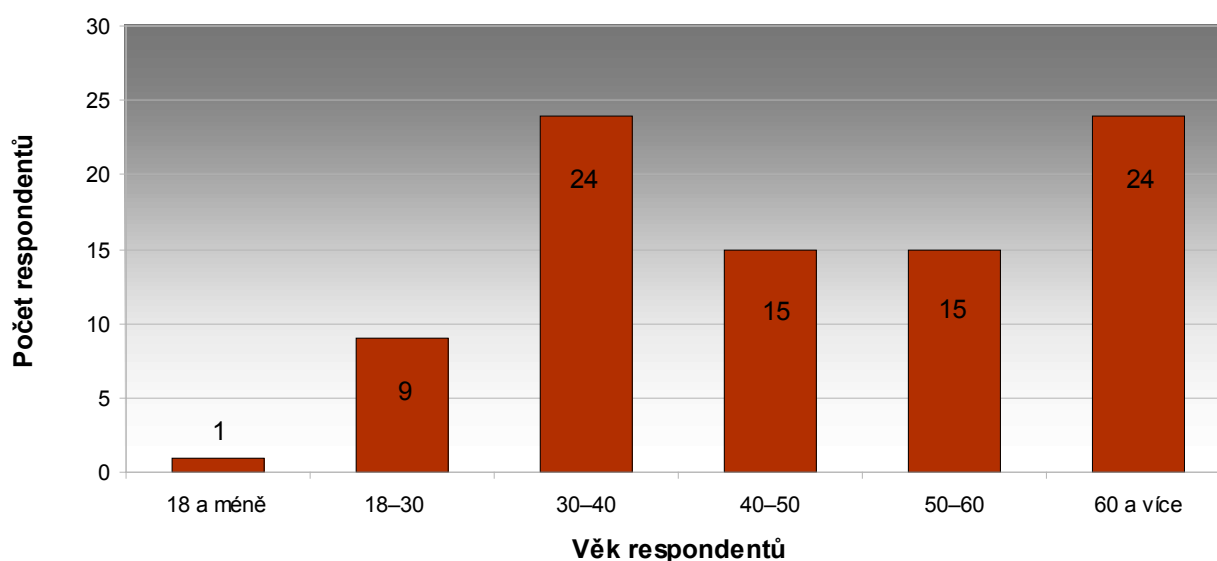
Jste ochoten – ochotna aktivně se zapojit do práce na rozvoji obce?	Počet odpovědí
Ano, pokud mě někdo požádá	43
Ano, již se na rozvoji obce podílím	12
Ne, nejsem ochoten nebo nemohu, ale napíši svoje připomínky.	28
Neodpovědělo	3

Váš věk	Počet odpovědí
pod 18 let	1
18-30	9
30-40	24
40-50	15
50-60	15
60 a víc	24
Neodpovědělo	1

Pracujete ve Šlapanicích?	Počet odpovědí
ANO	11
NE	70
Neodpovědělo	3

Dojíždíte za prací jinam?	Počet odpovědí
DENNĚ	40
TÝDNĚ	4
NEDOJÍŽDÍM	38
Neodpovědělo	5

Složení respondentů podle věku

Příprava ankety a zpracování dat:
 RNDr. Miroslav Sedláček, Mezinárodní svaz novinářů
 Mgr. Hana Kovářová, Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity

Město Šlapanice má aktivovány datové schránky

Na toto téma letos vyšly v našem zpravodaji již dvě informace. Nový elektronický komunikační prostředek je od 1. listopadu 2009 povinný pro všechny orgány veřejné moci a právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku. Rozhodnutím rady města měla být datová schránka našeho města aktivována ve čtvrtek 29. října 2009. Tak se i stalo a došlo k tomu přesně v 9.13 hodin.

Co ve skutečnosti nastalo tou tzv. aktivací datové schránky?

Rozhodnutím rady města byly před uvedeným datem uděleny pravomoci dvěma administrátorům a čtyřem pověřeným osobám, tj. lidem, kteří mají

kompetenci rozhodovat o přidělení oprávnění k elektronickým ověřováním dokumentů a udělovat přístupy úředníkům v rámci příslušné agendy spisové služby. Pověřenými osobami jsou pracovnice podatelny a jejich zástupci, tj. osoby, které budou přebírat jakož i odesílat veškeré zprávy jdoucí tímto komunikačním kanálem.

Jak se pracuje s datovou schránkou?

S vlastní datovou schránkou budou přicházet na našem úřadě do styku výhradně pracovnice podatelny, v případě komplikací pomůže informatik. Úředníci, kteří budou přijímat či odesílat dokumenty, budou pracovat jen v rám-

ci příslušného modulu spisové služby SW VERA. Z podatelny dostanou přidělenou zprávu, se kterou budou v interním prostředí systému pracovat. Nové dokumenty, které budou vytvářet s potřebou odeslání, pak půjdou opačnou cestou.

A co dokumentace rozsáhlá – projekty, anebo naopak zvláštní tisky – pasy, občanské průkazy, řidičáky?

Tyto dokumenty se budou vyřizovat i nadále tzv. postaru.

Kdo odeslal první zprávu a naopak, od koho první zpráva na úřad došla?

První odeslaná zpráva byla od tajemníka 29. 10. v 10.40 hodin na Krajský

úřad Jihomoravského kraje, první došlá zpráva byla od statutárního města Brna adresována našemu odboru vnitřních věcí v 10.50 hodin.

Jaké jsou první zkušenosti s použitím tohoto způsobu komunikace?

Jednoduše a krátce řečeno, zatím špatně. Velmi obtížně lze ověřovat doručovací adresy, protože ty nejsou v mnoha případech shodné s adresami zapsanými v obchodním rejstříku. Samotné odesílání zpráv s přílohami prostřednictvím podatelny se zatím jeví rovněž několikanásobně náročnější, než tomu je u písemné korespon-

dence. Podle mého odhadu laika v oblasti informatiky v našem případě jde o problém SW spisové služby ve vztahu k rozhraní s datovými schránkami. Jaký je v tom podíl na problémech ve vnější komunikaci datových schránek mimo náš úřad, nedokážu odhadnout.

Jak tedy řešíte problém oficiální korespondence?

K dnešnímu dni, tj. k 10. 11. 2009, jsme obdrželi prostřednictvím datové schránky 61 zpráv a odeslali 253 zpráv. Běžný denní průměr v písemné korespondenci je 155 ks korespondence přijaté a 217 ks korespondence ode-

slané. Pokud se tedy nová elektronická cesta nedaří realizovat, musíme použít doposud užívaného písemného styku, abychom se nedostávali do prodlení se správními lhůtami pro vyřizování.

Znamená to tedy, že zatím jste nezaznamenali žádné úspory peněz ani času?

Přesně tak. Věřím však, že se to bude postupně zlepšovat a očekávám, že v příštím roce by to mohlo přinést nějakou úsporu alespoň na poštovním.

Tajemníka MěÚ Šlapanice se dotazovala Mgr. Magdalena Černá

Výzva občanům k zimní údržbě chodníků

Podle novely zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, která nabyla platnosti v dubnu 2009, je vlastník místní komunikace (v tomto případě chodníku) odpovědný za škody způsobené závadami ve schůdnosti. Město Šlapanice je téměř 100% vlastníkem

chodníků a nese odpovědnost za škody vzniklé v důsledku závad ve schůdnosti, které vznikly povětrnostními podmínkami.

Doposud zajišťovalo město pouze údržbu silnic a chodníky zajišťovali občané a vlastníci nemovitostí, ke kterým chodníky přiléhají. Od chvíle, kdy vešla v platnost výše zmíněná novela zákona, nese město odpovědnost i za škody způsobené závadami ve schůdnosti chodníků. Možná rizika úrazu bychom chtěli zmírnit zimní údržbou.

Město se snaží udělat maximum pro zajištění komplexní zimní údržby (nákup nové techniky na odklizení sněhu, zajištění dalších nádob na posypový materiál, pracovního náradí k úklidu chodníků...). Naše kapacity jsou ale nedostatečné. Stejně jako jiná města se musíme letos prvním rokem vypořádat s novými povinnostmi pro zajištění sjízdnosti většiny silnic a téměř všech chodníků.

Využití pracovníků z řad nezaměstnaných by bylo pro město vydatnou pomocí. Chceme proto vyzvat tyto naše spoluobčany k pomoci prostřednictvím výkonu veřejné služby či veřejně prospěšných prací.

Vedení města si je vědomo, že bez pomoci také všech ostatních spoluobčanů je úkol zimní údržby všech komunikací z kapacitních i finančních důvodů neřešitelný, proto žádá všechny

vlastníky nemovitostí ve Šlapanicích i Bedřichovicích, aby i nadále uklízeli svoje přilehlé chodníky a dobrovolně se podíleli na zimní údržbě. Tato žádost je směřována i k vlastníkům, kteří tak doposud nečinili. Bez pomoci občanů totiž není v reálných možnostech města požadavek záko-

na zabezpečit. Za tuto pomoc vám nabízíme pracovní náradí určené k úklidu chodníků – 1 ks metly a 1 ks shrnovacího hrabla k odstraňování sněhu. K odebrání budou od 11. listopadu do 16. prosince 2009 každou středu od 15.00 do 18.00 hodin ve vestibulu městského úřadu.

Ve městě bude umístěno několik nádob (ve žluté barvě), ze kterých bude možno brát posypový materiál: na trolejbusových zastávkách (Kalvodova, Čechova–Sušilova, Brněnská–sídlíště), na můstku za farou u autobusové zastávky, před kostelem na ulici Hřbitovní, na ulici Hřbitovní před domem s pečovatelskou službou, na křižovatce Kosmákova–Ponětovská, křižovatce Nádražní–Tyršova – parkovací plocha, křižovatce Husova–Jiráskova, křižovatce u parčíku Čechova–Švehlova a na dalších místech. Nádobky budou průběžně doplňovány posypovým materiálem.

S případnými dotazy se obraťte na hospodáře města, telefon 533 304 355.

Vedení města

Omluva redakce

Redakce Šlapanického zpravodaje by se ráda omluvila čtenářům a především hasičům za chybné informace, které byly zveřejněny v minulém čísle zpravodaje v rubrice „Ze zápisníku městské policie“. Byli jsme na ně upozorněni dopisem, ze kterého citujeme správné znění:

„1. Pan Jiří Zvešper není vedoucím místního hasičského sboru (nic takového neexistuje), ale velitelem jednotky sboru dobrovolných hasičů.“

2. Na místo ropné havárie se dostavila skutečně jednotka ze Šlapanic. Jen nejsme HZS (Hasičský záchranný sbor), jak zní název pro státní organizaci, tedy profesionální hasiče z povolání.

3. Pokud někdo nabyl dojmu, že do Šlapanic jezdí zasahovat profesionální hasiči až z Pohořelic, necht se nenechat mýlit. Do Šlapanic při vyhlášení určitého stupně poplachu vždy jezdila jednotka profesionálních hasičů ze stanice v Pozořicích.“

Redakce ŠZ

Hygiena je pro lakovnu, lidé ne

Bude ve Šlapanicích stát prášková lakovna firmy Impact Industry, nebo ne-bude?

Tuto otázku si již několik měsíců kladou Šlapaničtí i lidé z okolních vesnic. Část z nich se obává, že provoz lakovny zhorší už tak špatnou kvalitu životního prostředí ve městě. Někteří z odpůrců záměru se minulý čtvrtek sešli v místní základní škole se zástupci Impact Industry i úředníky Ministerstva životního prostředí.

„Prášková lakovna je jednou z nejlepších metod na povrchovou úpravu. Nevidím žádné riziko zhoršení zdraví obyvatel,“ řekla úvodem Anna Žádníková z krajské hygienické stanice.

Krajská hygiena podle ní souhlasí se závěry posudku a navrhuje povolit stavbu provozu. Podobně se vyjádřili také zástupci odboru životního prostředí jak z úřadu Jihomo-

ravského kraje, tak i šlapanického.

Odpůrci výstavby práškové lakovny ve Šlapanicích, sjednocení v občanském sdružení Čisté Šlapanice, však trvali na svém. Lakovna podle nich do Šlapanic nepatří.

Hlavně proto, že město spadá do oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší a plánovaná lakovna se nachází asi 400 metrů od základní školy. Na setkání byli i další obyvatelé Šlapanic. Všechny zajímalo, jestli je provoz lakovny opravdu k životnímu prostředí šetrný a nehrozí nebezpečí zhoršení zdraví Šlapanických.

„Firma zvolila právě kvůli ekologické zátěži oblasti lakovnu práškovou místo uvažované žárové, která je více škodlivá,“ reagovala Lenka Vágnerová z firmy Impact Industry. Podle ní je cílem firmy být prospěšní městu a jeho občanům, ne škodit.

Do neděle (11. 10.) má být hotový zápis z projednávání a ministerstvo ho vyvěsí na svých stránkách. Do té doby ještě lidé mohou ministerstvu posílat připomínky písemně.

„Pak zvážíme, jestli jsou jejich komentáře relevantní a odůvodňovaly by případně dopracování některých údajů v dokumentaci nebo přeformulování některých podmínek,“ řekl Miroslav Rokos z Ministerstva životního prostředí.

Pokud nenastanou komplikace, mohli by se Šlapaničtí dočkat rozhodnutí již koncem října.

Firma Impact Industry vlastní ve Šlapanicích pozemky od roku 2001. Na nich zatím stojí pouze hala určená pro lakovnu.

*Článek vyšel 5. 10. 2009 v regionální mutaci Mladé fronty DNES – Brno
Martin Bořil, redaktor MF Dnes*

Rekultivace zeleně v prostorách panelového sídliště Brněnská

Sídlištní lokalita Šlapanice „nové sídliště“ byla vybudována v první polovině 70. let minulého století na severovýchodním okraji Šlapanic při výjezdu z města směrem do Brna. Sídliště bylo tehdy koncipováno jako soustava sedmi soliterních bytových panelových objektů. Kompletní regenerace panelových domů proběhla v letech 2006 až 2009. Na revitalizační akci navázala regenerace a rekultivace jejich bezprostředního okolí a vnitroblokových prostor (chodníky, hřiště, zábradlí a zeleň, o které je tento příspěvek).

Současná etapa revitalizace sídliště probíhá od 1. 9. 2009 a potrvá do konce listopadu. Poslední výsadba zeleně je stará přes třicet let. Zeleň bylo tedy nutné upravit. V obytném areálu byly stromy a keře místy velmi přehusťené, nekoncepčně umístěné a nezřídka přestárlé. Stromy byly vysazeny velmi blízko obytných objektů a často byl zvolen nevhodný druh.

Na základě zdravotního sta-

vu, vhodnosti druhu a estetické hodnoty projektant vytypoval stromy a keře, které navrhl k asanaci. Záměrem bylo prostor provzdušnit a zbavit balastních dřevin. Na začátku září se začalo s kácením stromů a keřů. Následně byly frézovány pařezy po vykácení. Výsadba stromů probíhala od poloviny října, což je období,

kteří je nejvhodnější z vegetačního hlediska. Stromů bylo vysazeno asi 120. Jejich počet tedy nejen nahradí staré, ale dokonce jejich množství i převyší. Jedná se převážně o listnáče, jehličnanů je jen několik. Do záhonů byly vysazeny i okrasné keře. Návrh vegetačních úprav zahrnuje doplnění stávajícího stavu

o jednotící prvky a posílení izolační zeleně. Jednotícím prvkem obytného souboru je výsadba úzkokorunných stromořadí druhu *Carpinus betulus* „Frans Fontaine“, které jsou prostorově nenáročné, neomezí světelné podmínky v bytech a propojí nesourodou stávající výsadbu.

V současné době probíhá již mulčování a obalování kmenů jutovou bandáží.

Ostatní výsadby jsou zaměřeny zejména na posílení izolačních vegetačních prvků, kde jsou použity středně korunné stromy. Jedná se zejména o dosadbu izolační zeleně podél ulice Brněnské.

SEZNAM VYSAZENÝCH DŘEVIN

Vysazené stromy

NÁZEV	POČET KUSŮ
JAVOR MLÉČ	9
JAVOR CLEVELAND	13
JAVOR COLUMNARE	17
JÍROVEC PLEŤOVÝ – KAŠTAN	4
HABR OBECNÝ	28
DUB LETNÍ	2
HABR FRANS FONTAINE	24
SMRK OMORIKA	5
JEŘÁB PROSTŘEDNÍ	4
LÍPA MALOLISTÁ	16
LÍPA TOMENTOSA BRABANT	4

Vysazené keře

NÁZEV	POČET KUSŮ
TŘEZALKA ROZKLADITÁ	60
LÍSKA OBECNÁ	30
HABR OBECNÝ(mat. pro živé ploty)	325
KOLKWITZIE KRÁSNA	12
PTAČÍ ZOB VEJČITOLISTÝ	27
PAROTIE PERSKÁ	3
PŘÍSAVNÍK PĚTILISTÝ	5
BOBKVIŠEŇ LÉKAŘSKÁ	28
TAVOLA KALINOLISTÁ	126
TAVOLNÍK VANHOUTEŮV	68
KALINA OBECNÁ	57
KALINA JAPONSKÁ	4

Mgr. Magdalena Černá (MěÚ Šlapanice)

Ing. Ivana Vlčková – Vyškovská stavební a projekční společnost, s. r. o.

foto Magdalena Černá

Strašidlový večer v MŠ Ponětovice

Jako každý podzim jsme 8. 10. uspořádali na hřišti u rybníka v Ponětovicích strašidlový večer. Začali jsme již odpoledne, které se opravdu vydařilo, a hezky jsme si ho užili. Rtuť teploměru se totiž v tento podzimní den vyšplhala na neuvěřitelných 25 °C. A jak jsme se měli a co jsme dělali, si prohlédněte sami.

text i foto MŠ Ponětovice

Nejdřív si děti zacvičily na stanovištích s různým náčiním

Zacvičili jsme si s padákem

Až se setmělo, zapálili jsme dýňové strašáky, které si děti přinesly

Po dvojicích, a někteří odvážní i sami, prošli krátkou cestu odvahy

Naše „Zahrádka“

O letošních prázdninách se část naší mateřské školy proměnila opět na staveniště. Tentokrát probíhala celková rekonstrukce školní kuchyně, která vaří i pro Mateřskou školu Hvězdička. Byly vyměněny dlažby, obklady, instalována vzduchotechnika a vybavení nahrazeno moderními a funkčními spotřebiči. Tím se navýšila kapacita počtu obědů.

Věříme, že náročné období stavebních úprav, které probíhají od roku 2006, dospělo ke svému cíli. Pro osvětlení paměti čtenářů: červenec, srpen 2006 oprava povrchů a rozšíření zahrady, 20. 11. 2006–27. 8. 2007 přístavba patra, rekonstrukce kotelny, výměna oken stávající budovy a zateplení celé MŠ. Mé poděkování patří všem, kteří se podíleli na zmodernizování školy, kterou navštěvují děti již od 6. září 1976. Dále městu, které poskytlo finance a umožnilo realizaci. Také zaměstnancům školy za ztížené pracovní podmínky a spoustu práce nad rámec svých povinností.

Naší snahou je, aby děti byly ve své školičce spokojené. K tomu však nestačí pouze pěkné prostředí. Všichni zaměstnanci se snaží o jejich pohodlí a paní učitelky vytváří podmínky pro všestranné rozvíjení osobnosti dětí. A co si o tom myslí děti? Ony vám to povědí samy. Možná vás překvapí. I takové malé osůbky mají své názory. V komunikačním kroužku se paní učitelky někdy nestačí divit.

*Eva Vintrová, ředitelka
foto MŠ Zahrádka*

Co se mi líbí v mateřské škole. A co mi chutná!

Simonka: Já ráda hraju na kouzelný hrad, chutnají mně nudle s mákem.

Laurinka: Nejraději si hraju na schovku, chutnají mně polévky.

Ondra: Těším se, že si budu hrát s paní učitelkou, chutná mně nejvíc polévka.

Natálka: Mně se líbí pohádky v divadle, chutnají mně saláty.

Ríša: Nejradši si hraju s vojáčkama a ještě si hraju rád se Samuelem. Chutnají mně špagety, někdy suchý, někdy s omáčkou a někdy s cukrem.

Martínek: Líbí se mi, že si hraju s Danečkem, chutná mně krůtí masíčko.

Eliška: Mně se líbí, jak děláme keramiku, nejvíc mně ve školce chutnají špagety.

Verunka: Nejraděj si hraju s Maruškou. Já mám ráda rajskou omáčku.

Honzík: Já si taky rád hraju na hoňku, mně chutnají ve školce buchtičky s krémem za jídlo.

Klaudinka: Já si hraju s Eliškou na televizní kanál, buchtičky s krémem mně chutnají a ještě nudle s mákem.

Kája: Samuel je můj kamarád a ještě Ríša a Daniel. Hrajeme si s hračkama. Já mám rád pomazánky.

Daniel: Já si nejradši dělám hrady z kostek a pak si nejradši hraju na prince. Nejradši mám tyto chlebičky, pak mám ještě nejradši ty rohlíčky pomazaný šunkovou pomazánkou.

Martínek: Rád se houpu na housence, skáču na míči. Líbí se mi hrát s mým kamarádem Tomem na všechno.

Ondra: Mně se líbí ve školce úplně všechno. Já si hraju rád s lupou, s robotama, s vojáčkama a s velkýma kostkama.

Skauting Šlapanice slaví 90 let

Letos slaví Skauting Šlapanice 90 let od svého založení. Při této příležitosti pro vás Šlapanický zpravodaj připravil rozhovor s vedoucím druhého oddílu Junáka ve Šlapanicích – MUDr. Jiřím Hodkem (přezdívaným Jura). Rozhovor probíhal v pohodové a přátelské atmosféře. Místo setkání jsem nechala na panu Hodkovi – dala jsem mu vybrat mezi kavárnou a domácím prostředím jejich klubovny. Myslím, že snad ani není třeba zmiňovat, že rozhovor se uskutečnil v Boudě (tak říká-

jí skauti své klubovně na Jiříkovské ulici). MUDr. Hodek si s sebou vzal i společníka – Ing. Petra Červinku (přezdívaného Uzel), který je oficiálně jeho zástupcem. Náš rozhovor tak byl bohatší o zážitky z táborů a víkendovek, ale i o podrobnosti z historie skautských oddílů ve Šlapanicích po roce 1989.

Na závěr mě oba provedli po areálu klubovny. Je to opravdu krásné místo, kde je prostor pro hry, dovádění, setkávání se, posezení u ohně, dočasné ukli-

zení táborových rekvizit a poznávání a rozvíjení sebe sama v duchu skautských myšlenek.

Co znamená skauting pro vás osobně? (odpovídá Jura)

Není to jen příslušnost k organizaci, ale životní styl. Férová hra, slušnost, poctivost... Jsme výchovnou organizací, snažíme se rozvíjet děti v oblastech, kde má škola jen málo účinných prostředků. Učíme děti správnému přístupu, morálce, týmové spolupráci, umění prohrávat... Taky vztahu k přírodě a pokoře. Snažíme se působit v oblasti emocí. Sem patří například skládání slibu u ohně, společný zpěv nebo noční bojovky. Tyto zážitky si uchovávají i starší členové dodnes, to jim zůstane.

Jaké zážitky byly nejsilnější pro vás? (odpovídá Uzel)

Jedním z nejsilnějších zážitků pro mě jako pro skauta byl výsadek. Je to noční hra pro starší děti (od 13 let). Zavázali nám s kamarádem Lendlem oči a v noci autem vyvezli na neznámé místo asi 5 kilometrů od tábora. Naším úkolem bylo vrátit se zpět. Bez baterky, peněz, mapy... Jen sami, noční přírodou.

I dnes výsadky pro starší členy pořádáme. Na této akci je nejkrásnější její opravdovost. Účastníci musejí zabojovat sami se sebou, není to jako vypnout počítač a odejít, když se vám nedaří.

Jak jste slavili narozeniny šlapanického skautingu? (odpovídají Jura i Uzel)

Měli jsme spoustu nápadů, ale zvířel návrh uspořádat víkendovou akci v naší základně. Pozvali jsme všechny bývalé členy a všechny, kteří mají ke skautingu vztah. Přišli i vzácní hosté, například starosta našeho města Ing. arch. Jaroslav Kláška nebo předseda Okresní rady Junáka Ing. Radek Konečný.

Co považujete za největší úspěchy šlapanického Junáka? (odpovídá Jura)

Určitě to, že se nám podařilo vytvořit silnou členskou základnu. Poslední tři roky máme kolem stovky řádně registrovaných členů. Úspěchem je jistě i to, že jsme vybudovali fungující oddíl, kde všichni současní vedoucí jsou jeho odchovanci. Pořádáme spoustu akcí jak pro naše členy, tak i pro veřejnost. Ostatně kdo sleduje naši nástěnku u supermarketu Albert nebo naše webové stránky (www.dvojka.eu), ten jistě ví, o čem mluvím.

Pro děti hodně děláte. Jak se vám vaše úsilí vrací? (odpovídají Jura i Uzel)

Velkou odměnou pro nás jako vedoucí je to, že členy činnost baví. Chodí k nám, protože chtějí, ne proto, že musí. U nás se schází ti, kteří chtějí něco dokázat, chtějí jezdit na výpravy, skládat zkoušky... Ale taky udělat něco pro oddíl. A vysoké procento našich členů jsou členové dlouholetí, věrní. To dnes obecně dost chybí – přelétavost a netr-

pělivost v jakékoli činnosti je veliká. Skauting jako takový asi přitahuje určité typy dětí.

Je to vidět třeba i na tom, že z řad skautů vzešlo mnoho úspěšných lidí, kteří se ke skautingu i dnes stále hlásí. Napadá mě třeba Václav Havel nebo bývalý hejtman Stanislav Juránek.

Skauting učí týmové spolupráci, podporuje morální hodnoty – a to si pak naši členové odnášejí dál do života. A na západ od našich hranic to například oceňují i firmy, u uchazeče o práci je členství ve skautském oddíle vnímáno jako plus.

Pro nás vedoucí je práce s dětmi zároveň velkou výzvou. Je to neustálé hledání jak děti, které jsou dnes velmi náročné, zaujmout a neslevit přitom z vysoce nastavených morálních zásad.

Jak vidíte budoucnost Junáka ve Šlapanicích? (odpovídá Jura)

Určitě velmi pozitivně, i když nepo-

pírám, že bych rád v dohledné době za sebe našel kvalitního nástupce... Nechci odejít, ale rád bych předal zodpovědnost. Jako oddíl máme „laťku“ hodně vysoko, i v rámci okresu jsme vnímáni jako oddíl hodně dobrý. A mně velmi záleží na tom, aby to tak bylo i v budoucnu.

Děkuji za rozhovor.
Magdalena Černá

Foto Junák Šlapanice

Naše skautské Vánoce

Každoročně si Vánoce děláme i u nás v klubovně. Samotnému odpoledni předchází pečlivá příprava. Každá družina udělá krásný barevný řetěz, který se obvykle na oslavě Vánoc měří. Ale zhotoví i další výzdobu, kterou obvěsí klubovnu. Vytáhne se stromček, který není sice živý, ale neopadá. Pustí se koledy a začne se zdobit. Na stromčeku nesmí chybět barevné baňky, dlouhé špice, ozdoby z těstovin, a jen tak pro šmrnc, pásky z alobalu.

Když se všichni na ty naše Vánoce se-

jdeme, hned u dveří nás praští do nosu vůně cukroví a uslyšíme linoucí se koledy z přehrávače. Skromné dárečky umístíme pod stromček a vyčkáváme se posadíme. Rozdělení do skupinek plníme všelijaké vánoční disciplíny jako například pojídání perníčků, balení „dárečků“, trhání stužky, vystřihování vloček, navlékání popcornu, kvízy s vánoční tematikou nebo poznávání koled podle prvních několika znějících tónů. Souběžně samozřejmě pojídáme to vonavé cukroví. Občas soupeření zastaví-

„Počátky šlapanického skautingu se datují do období jara roku 1919 a jsou spojeny se jménem Jan Paulík (1903–1973). Jako šestnáctiletý mladík se obklopil asi patnáctičlennou skupinou svých vrstevníků a společně započali skautskou činnost pod vlivem knihy Základové skautingu. Scházeli se na Nádražní ulici č. 366 v místnosti, kterou jim propůjčil hostinský Himr. První dochovaná registrace ve Svazu skautů – Junáků RČS pochází z roku 1921 a coby vůdce oddílu je již uváděn Paulíkův vrstevník Konstantin Hruban (1903–1969), jako zástupce pak Josef Skřepek (narozen 1906).“

Zdroj: *Historie skautingu ve Šlapanicích* (Jiří Hodek, Šlapanice, 2003)

Skauting (z angl. scout – zvěd, průzkumník, pozorovatel) je mezinárodní hnutí, jehož cílem je výchova a sebevýchova lidí všech věkových kategorií. Jeho členové se nazývají skauti, v Česku někdy též junáci (podle největší české organizace skautů s názvem Junák – svaz skautů a skautek ČR).

Junák – svaz skautů a skautek ČR je největší česká skautská organizace. Junák je také označení pro člena této organizace, český výraz pro mezinárodní skaut. Původní význam slova byl zhruba statný mládenec. Pro české označení skauta použil toto slovo zakladatel českého Junáka A. B. Svojsík.

Zdroj: *Wikipedie, internetová encyklopedie* – www.wikipedia.cz

Více o těchto pojmech si můžete přečíst ve článku „Junák, nebo skaut?“, který vyšel ve Šlapanickém zpravodaji 4/2007 na str. 19.

me, zpíváme s kytarou koledy a povídáme si o tom, co bychom si přáli na Štědrý večer dostat.

Když se blíží závěr našeho veselí, zhasnou se světla a náš pohled padne na svítící plápolající plamínky čajových svíček u stromčku. Jeden po druhém si k němu chodíme pro malou drobnost. Zhodnotíme Ježíškovu štedrost a nedočkavě si rozbalíme dárečky, které si mezi sebou horlivě ukazujeme.

Minulý rok jsme besídku pojali speciálně a zařadili do Vánoc i silvestr,

všichni jsme se přesunuli před klubovnu a počkali, až nám naši „pyrotechnici“ připraví bouřlivou podívanou. U decentního ohňostroje jsme si připili Rychlémi špunty. Popřáli si šťastný nový rok a dodávali se na velké kolečko šlehající barevné plameny na všechny strany.

Plní dojmů vždy jdeme zpět do klubovny, kde sníme zbyváající cukroví, doposloucháme CD s koledami, popřejeme si šťastné a veselé a pomalu se začneme rozcházet. Už se těšíme na Vánoční besídku 2009, která nás teprve čeká.

Krásné a příjemné prožití vánočních svátků a šťastný nový rok vám přejí skauti ze střediska Pangea.

*Text i foto Iveta Jelínková,
Skaut ABS, středisko Pangea Šlapanice*

Tábor po táboře 2009

Tábor po táboře, v areálu KK Šlapanice, je již tradiční akce ohlížející se za prázdninovým tábořením v Rešicích na louce u Babyky. Naše tábořiště se rozprostírá v dolině u lesa poblíž koryta řeky Rokytná.

Tábor po táboře měl navodit atmosféru dvoutýdenního skautování. Po delší době se naše sestava skládala hlavně z mnoha nováčků. V pátek večer jsme si ověřili, jaká jména si z tábora pamatujeme a na která jsme přes prázdniny pozapomněli. Trošku se nám to zvrátilo a na chvíli jsme se stali návštěvníky zoo. Děti pobíhaly po místnosti a jedno přes druhé vydávalo zvířecí zvuky, aby se všechna zvířátka stejného druhu našla. Všichni jsme se již setkali s ve světě známou milostnou dvojicí Romeem a Julií. I naše děvčata si zkusila být křehkou Julií a chlapci silným Romeem. I když... poněkud netradičním způsobem. Uléhali jsme po zhlédnutí filmu se zelenými mužíčky z Marsu.

Probudili jsme se do ne moc pěkného podzimního rána. Pršelo, foukalo, mokro bylo... zkrátka nebylo moc příznivé počasí. Rozcvička tedy proběhla ve druhém patře budovy. Teplotní pod-

mínky byly venku i nahoře velmi podobné, ani jsme nemuseli truchlit, že nebyla „správná a normální“ rozcvička venku. Naplnili jsme svá břicha teplým čajem a buchtami a mohli jsme si jít zahrát dopolední hru. Dostali jsme inzerátový formulář, vymysleli si fiktivní jména a pak si mezi sebou anonymně psali celé dopoledne. S dopisy jsme chodili na poštu a podle různých indicií, co nám daný neznámý poskytl, jsme zjišťovali, o koho se jedná.

Po obědě jsme se vydali na dlouhou cestu. Byli jsme napadeni zlým loupežníkem, obr se s námi chtěl koulovat, spanilá víla před námi utíkala a poklábosili jsme s úctyhodným mnichem. Po odpoledni plném dobrodružství jsme se vrátili zpět na základnu. Převlékli se do suchého a čistého a zahráli se u předem připraveného horkého čaje. Odpočinek byl namístě. Někdo odpočíval aktivním ping-pongem, někdo si kreslil a někdo jen tak lenošil. Po tom vyčerpávajícím relaxu jsme se opět posilnili. Už za tmy jsme se posadili do kroužku, abychom na sebe všichni viděli, a pustili se do hraní a zpívání známých táborových písniček. Když jsme se dosta-

tečně nabažili příjemné přátelské atmosféry panující kolem nás, k promítání „večerníčku“ jsme popadali na matrace a valná většina ani neviděla závěrečný happy end.

Další ráno jsme trochu zalitovali, že jsme se lépe nepodívali na předpověď počasí. Chvilí svítilo sluníčko, chvilí pršelo a pořád dokola. Ovšem náhradní program nebyl problémem. Už při snídani jsme si vylosovali každý svou roli na scénku, kterou jsme vzápětí měli předvést. Každý z nás se mohl pyšnit zajímavými rolemi jako například: James Bond, reportér, prezident, drbna, modelka, dítě, Angličan, skaut, hrbáč, starý nevrly pán, stařenka, šašek apod. Scénky byly vtipné a výstižné. Při divadélku jsme i posvačili a pak honem ven na další hru. Běhačka nesměla chybět.

Pomalou začínali chodit rodiče, nedočkaví po svých ratolestech. S úsměvem jsme předali odměněné děti zpět do rodičovských rukou a zhodnotili tento víkend tábora po táboře jako velmi vydařený! Tak příště zdar, na dalším táboře a snad i na táboře po táboře.

*Text i foto Iveta Jelínková,
Skaut ABS, středisko Pangea Šlapanice*

ZAHRÁDKÁŘI MADEIRA – ostrov věčného jara

1. část

Na doporučení časopisu Zahradkář zúčastnilo se letos v červnu pět zahrádkářek týdenního leteckého zájezdu na ostrov Madeira, opěvovaného i dalšími superlativy jako ostrov květů, ostrov vůní, věčně zelený ostrov, zelený drahokam Atlantiku, turistický ráj aj. Madeira se nachází hluboko v Atlantickém oceánu u afrických břehů, téměř 1000 km jihozápadně vzdálená od Portugalska, ke kterému patří. Má rozlohu 741 km², cca 240 tisíc obyvatel, z toho polovina obývá hlavní město **Funchal** (čti Funšal). Ostrov je 57 km dlouhý a maximálně 22 km široký, má hodně rozeklaný povrch dosahující výšky přes 1800 m (u pobřeží kolem 400 m). Zvedá se ze dna Atlantiku, který kolem os-

Pohled na okrajovou část města Funchal

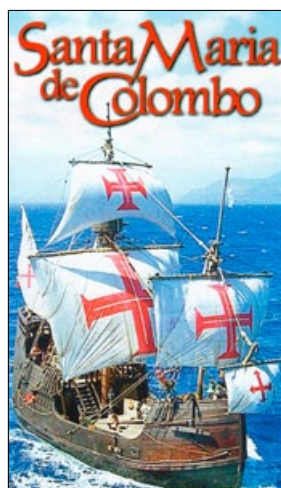
trova dosahuje hloubky 4000–5000 metrů. Celoročně tu vládne příjemné klima mezi 17–25 °C.

Po pěti hodinách letu z Prahy jsme přistáli ve Funchalu a pak jsme již nepřestali obdivovat tento krásný ostrov s bujnou vegetací, která z ostrova vytvořila jednu botanickou zahradu. Příznivá subtropická poloha a vliv Atlantického oceánu, který zmírňuje letní vedra a v zimě předává ostrovu zpět nahromaděné teplo, umožňuje nazývat Madeiru ostrovem nejen květů, ale i věčného jara. Půda je díky vulkanickému původu neobvykle úrodná. Po staletí vybudovaný závlahový systém (**levády**) v délce 2150 km umožňuje přivádět vodu z hor všude tam, kde je jí potřeba. Tyto levády jsou lemovány cestičkami, ze kterých se měly původně udržovat, ale již řadu let se po nich turisté vydávají na túry. Ve zdejším prostředí se mimořádně daří i rostlinám doveze-

ným z celého světa. Místní obyvatelé pěstují také různé rostliny s mimořádným zalíbením a citem pro krásu. Pestré barevné květiny a svěží zeles je vidět na všech možných i nemožných místech, buganville se například popínají na drátěnce nad korytem místní řeky. Po celé délce od západu k východu se ostrovem táhne rozeklané pohoří dosahující výšky přes 1800 m. Nabízí se tu možnost výletů, které poskytují radost z vysokohorského pobytu. Ostrov byl znám již

stovky let před Kristem, znovuobjeven byl roku 1418 portugalským mořeplavcem Zarkem ve službách krále Jindřicha Mořeplavce. **Zarco** byl vybaven pravomocemi a dostal za úkol osídlit Madeiru i přilehlé ostrovy. Proto založil v zátocě požár, který prý trval sedm let. Pak sem portugalské

koráby přivázely kolonisty a Madeira se stala opěrným bodem a zásobovacím přístavem pro další plavby. Sahrála také významnou roli při objevování Ameri-

ky. V 19. a v polovině 20. století byla Madeira cílem britské a německé smetánky, odlehlost ostrova vyžadovala vícedenní plavbu lodí. Rádi zde pobývali například George Bernard Shaw, Winston Churchill. Kromě krásné přírody obdivovali všichni uklidňující koloniální ráz, který místu dodnes dodává paláce ve stylu portugalského baroka a histo-

rické domy zdobené typickými terasami a balkony. S rozvojem letecké dopravy po roce 1964 dochází ke stále rostoucímu cestovnímu ruchu. Od roku 1986 je Portugalsko **členem EU** a Madeira jako málo rozvinuté území získala řadu výhod, zejména **značné subvence** pro zlepšení infrastruktury ostrova. Staví se nové mosty, dálnice, změnila se silniční síť, rozšířilo letiště, staví se nové hotely, sportoviště aj. Velké subvence jdou do zemědělství. V současné době přiletí na Madeiru zhruba milion návštěvníků ročně. Převládají Angličané, Němci a Francouzi. V posledních letech začali ostrov navštěvovat také Češi. Jejich počet překročil tisíc osob ročně.

Na Madeiře jsme byli ubytováni v centru města ve čtyřhvězdičkovém hotelu, v komfortních dvoulůžkových pokojích. Hotel má recepci, bar, jídelnu, v poschodích kryté terasy, v 6. patře na střeše hotelu vyhříváný bazén a terasu na slunění s výhledem k moři a do dalekého okolí. Z hotelu jsme se dostali během pěti minut na zastávky autobusů, do tržnice, supermarketu, na hlavní třídu, k moři. Město Funchal je malebně rozložené od moře do výšky 700 m, kde leží nová rezidenční **čtvrť Monte**. Vede sem místní doprava a dvě lanovky. Barva taxíků i městských autobusů je žlutá. Řidiči jezdí velmi rychle, řítí se i s autobusy prudkými svahy v zatáčkách i úzkých uličkách dolů, až to vyráží dech.

Kryštof Kolumbus v parku u vládní vily

Prekvapuje velké množství luxusních aut se silnými motory a velkou rychlostí. Všechny automobily působily jako nové, žádný starší jsme neviděli. Kostely i ve všední dny jsou naplněné. Místní ženy chodí nastrojené, ale nejsou vůbec nalíčené. Ve městě je vidět málo dětí.

Celý týden jsme měli nabitý program. Pěšky nebo pomocí městské dopravy jsme navštívili a prohlédli si důležité památky ve městě: rušný přístav, kde je zakotvena věrná replika Kolumbovy lodi Santa Maria sloužící jako výletní loď; hlavní třídu s kostelem, divadlem, knihovnou, radnicí – s květinovou výzdobou a krásnými parky, sochou zakladatele Zarka; krásně osázený kruhový objezd, navazující terasovitý park u vládní vily s dalekými výhledy, kapličkou a sochami Kryštofa Kolumba a krále Jindřicha Mořeplavce; nové kasino s parkem a sochou rakouské císařovny Sissi, která se zde léčila; uprostřed hotelové části

městské lázně Lido pro 3000 návštěvníků se dvěma velkými bazény, s možností plavání v moři, dětským bazénem s mnoha atrakcemi (za našeho pobytu Lido minimálně navštívené); banánové plantáže s balírnou a expedicí; čtvrť Monte a poutní kostel Panny Marie s černobílou fasádou, který je dobře vidět až z přístavu. Hlavní pouť se koná 15. srpna, je jednou z největších církevních slavností na ostrově. Chrám byl zničen zemětřesením roku 1748, znovu postaven a vysvěcen byl roku 1818. V Monte žil a l. dubna 1922 zemřel poslední rakouský císař **Karel I.**, jehož ostatky jsou v boční části chrámu uloženy. Po jeho blahořečení byla postavena před poutním chrámem jeho socha. Veřejný park před kostelem má řadu zajímavých zákoutí s exotickými rostlinami.

Dokončení v příštím čísle.

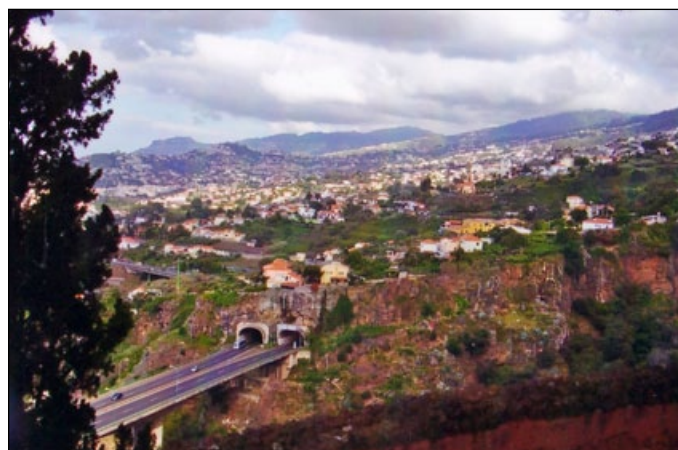
Jarmila Suchomelová
foto zahrádkáři + z propag. materiálů

Socha posledního rakouského císaře Karla I. v hlavním městě

Koupaliště Lido pro 3000 návštěvníků

Pohled na Madeiru

Ohlédnutí za letní a podzimní výstavou ČZS

Jako již mnoho roků, tak i letos uspořádal Český zahrádkářský svaz ve Šlapanicích výstavu letních květin, ovoce a zeleniny u příležitosti Šlapanických slavností a podzimní výstavu chryzantém a ostatních produktů Barvy podzimu.

Na výstavě mohli zájemci zhlédnout pestré barvy květin ze zahrádek a domovů našich členů a ze šlapanického zahradnictví pana Musila. Letní výstava byla doplněna překrásnou výstavou bonsajů pana Adámka a výstavou kaktusů pana Vašiny. Obě výstavy byly obohaceny četnými exponáty ovoce a zeleniny z našich zahrad.

Naše tradiční výstavy navštívilo mnoho přátel zahrádkářů ze širokého okolí a také mnoho návštěvníků Šlapanických slavností. Jsme velmi potěšeni, že se návštěvníci z dalekého okolí vracejí a přicházejí noví. ČZS děkuje všem návštěvníkům za zájem a všem obětavým přátelům, kteří se na přípravě výstav podíleli jakoukoliv činností.

Velice rádi se se všemi našimi přáteli setkáme na naší další kulturní akci, a to 16. 1. 2010 na již tradičním Věnečku.

Těšíme se na vaši účast.

Jan Hoda, předseda ČZS Šlapanice
foto Lucie Kalvodová

Český zahrádkářský svaz ZO Šlapanice – zájezdová činnost v roce 2009

I když je na jaře i na podzim pilno nejen doma v hospodářství, ale i na zahradě, našli si zahrádkáři ze Šlapanic čas na zajímavé zájezdy.

V červnu jsme se vydali do Moravského Krumlova a okolí. Autobus byl obsazen do posledního místa. Následovala prohlídka proslavené sbírky obrazů Alfonse Muchy z cyklu Slovanská epopej. Byl to zážitek, obrovská plátna znázorňující historii Slovanů jsou opravdu monumentální. Další zastávkou byly Ivančice. Zde jsme si prohlédli Expozici Vladimíra Menšíka, která byla otevřena před deseti lety k nedožitým 70. narozeninám tohoto významného ivančického rodáka a nyní je přemístěna do nových prostor historické budovy Památníku Alfonse Muchy. Také jsme se byli podívat na rodný dům V. Menšíka v Rybářské ulici, na kterém má pamětní desku. A Vladimír Menšík nás provázel až na rozhlednu nesoucí jeho jméno, postavenou v roce 2007 na kopci v nedaleké vesničce Hlína, která poskytuje krásný výhled do okolí.

Pak přišlo na řadu starobylé město ležící v údolí řeky Jihlavy, Dolní Kou-

nice. Prohlédli jsme si nejvýznamnější historickou památku města – jedinečnou zříceninu kláštera Rosa coeli, založeného v roce 1181, a řadu historických měšťanských domů včetně cenné židovské synagogy.

Při další zastávce jsme v Moravských Bránicích navštívili a prohlédli si vinařství Jana Plačka, které vyrábí moderními technologickými postupy celou škálu vysoce kvalitních vín výhradně z vlastní produkce. Při ochutnávce byla dobrá nálada a všichni si přáli, aby se čas zastavil. Ten však neúprosně zavel k odjezdu.

Cílem našeho podzimního zájezdu bylo historické město Kroměříž, zvané Hanácké Atény. Komplex zahrad a zámku je zapsán na Listině světového a kulturního dědictví UNESCO. Výchozím bodem naší prohlídky byl zámek, který je nerozlučně spjat s historií olomouckého biskupství a arcibiskupství. Interiéry zámku jsou bohatě zdobené a za zmínku stojí trůnní, sněmovní a manský sál, lovecká síň, carský salon, stará knihovna i letní byt. Obrazárna uchovává díla předních

evropských malířů 15. až 18. století.

V Květné zahradě nás čekala mimo prohlídky skleníků, bludiště, rotundy, 244 m dlouhé kolonády od Giovanniho Pietra Tencally i návštěva oblastní zahrádkářské výstavy. Ukázky pěstelských úspěchů citrusářů, kaktusářů, zahrádkářů, bonsajistů atd. obohatila i velká expozice včelařů s filmovou dokumentací a prodejem včelích produktů.

Odpoledne jsme si prohlédli sbírku historických mincí v biskupské mincovně a pak jsme společně navštívili arcibiskupské sklepy, založené již v roce 1266. Průvodkyně nám poskytla poutavý výklad o historii sklepů, kde se uchovávají tzv. mešní vína. Měli jsme možnost i jejich degustace. Na závěr byl volný program a prohlídka Podzámecké zahrady, která byla v průběhu 17. století přeměněna na barokní zahradu a je volně přístupná veřejnosti.

A nezbývá než si přát, aby nám i v příštím roce přálo počasí a i další zájezdy byly vydařené.

*Miroslav Hanák, místopředseda ČZS
ZO Šlapanice*

BRNO – MASARYKŮV OKRUH – PĚTIHODINOVÝ MARATON NA INLINECH

V dějišti významných motoristických akcí včetně GP České republiky proběhla 18. října premiéra bruslařského klání štafet i odvážných jednotlivců. Jel se pětihodinový maraton. Štafety byly složeny ze 4–5 jezdců.

Na trati dlouhé přes 5 kilometrů a převýšením 73 m si Martina Žáčková vybojovala 3. příčku v kategorii jednotlivkyň, což je více než dobrý závěr letošní sezony na již zmíněných inlinech.

SEZONA 2009

Martina se zúčastnila také závodů Českomoravského O2 inline poháru, kde i po nepříjemném zranění kolena obsadila celkově 4. příčku v České republice. V Českém poháru obsadila v celkovém pořadí příčku devátou.

Text i foto z materiálů Jany Žáčkové

Už je to 20 let

Příspěvek, zmiňující opravu kostela, byl ve zpravodaji zveřejněn právě před pěti roky. Tehdy však došlo k menšímu zádrhelu, když nebyly otištěny některé snímky, ale doprovodný text k nim ano. To způsobilo rozpaky a zaznamenal jsem i ne-

příznivé reakce, proto neškodí připomenout si tuto významnou akci po téměř dvaceti letech znovu – pochopitelně s jinými fotografiemi.

1) Zpusťlá zahrada Jarolíмова statku a kostel s kompletním lešením. Divoké zátiší z července 1990, dle mého názoru historický záběr, který by mohly ocenit budoucí generace, poně-

vadž pro ně je tu zachyceno až téměř neuvěřitelné centrum města, dnes změněné k nepoznání.

2) a 3) Na obou fotkách je zvětšen Václav Klaška, strýc současného starosty, při dokončovacích pracích a při očištění ciferníku věžních hodin. Na horizontu jednoho ze snímků lze rozeznat část sadu Na Zahrádkách a polní plochy s akátovým porostem. Obojí je dnes zastavěno rodinnými domy.

4) Horolezec Vít Konečný dosahuje vrcholu věže, kde má natírat báň a přeměřit kříž. Je třeba dodat, že kopie fotografií (asi 10 kusů taktéž z července 1990) by měly být uloženy v pozůstalosti pana O. Horáčka a jeho potomci by je měli uchovat pro další pokolení jako obrazový doklad rekonstrukce, která u chrámových staveb nebývá zase tak častá. V městské i farní kronice se dokumentace jistě nachází, ale pokud jde o filmový záznam, tak dodnes nevím, zda se ještě někdo s fotoaparátem či kamerou na této akci podílel.

Text a foto Petr Bílek

Václav Zeman

29. září letošního roku uplynulo 160 let od narození jedné významné osobnosti našeho města. V roce 1849 se narodil jako druhé dítě rodičům Antonínu Zemanovi a Marianě rozené Charvátové na rolnické usedlosti č. p. 106 na Masarykově náměstí syn Václav. Jeho rodný dům již dávno zmizel ze světa, protože v 70. letech minulého století musel ustoupit spolu s okolními budovami stavbě nové základní školy. Pocházel z pěti sourozenců a otec se po ovdovění znovu oženil s Annou Kosíkovou z Vážan a k pěti dětem přibýlo dalších osm.

Celkem tedy Václav Zeman vyrůstal mezi dvánácti sourozenci. Zemanovi patřili k největším místním selským rodům, vlastnili 5/4 lán a otec provozoval také řeznictví. Po absolvování vojenské služby u dělostřelců se Václav Zeman přičlenil na zemědělskou usedlost v Palackého ulici č. p. 115 a spolu s manželkou Martou rozenou Rožkovou vy-

chovali devět dětí.

Do obecní politiky vstoupil ve volbách v roce 1882, tehdy jako třiatřicetiletý usedl v obecní radě a po dalších volbách v roce 1888 se stal jako devětatřicetiletý starostou obce. Úřad vykonával po 13 let až do roku 1901 a za tu dobu se mu podařilo mnoho vykonat. V roce 1889 se zasloužil a stál při založení hasičského

sboru a téhož roku se zasadil i o založení obecní knihovny. V roce 1890 byl získán pro práci ve čtenářsko-zábavním klubu, v letech 1891–98 v Divadelní a pěvecko-hudební jednotě Kosmák. V roce 1892 se stal místopředsedou Sokola a v letech 1892–93 pracoval ve výboru hasičského sboru. Roku 1894 se stal čestným předsedou přípravného výboru pro uspořádání národopisné výstavy a od roku 1896 byl předsedou místní školní rady. Vykonával také funkci správce Kontribučenské záložny a byl rovněž členem představenstva Okresního hospodářského spolku brněnského. Jeho největší zásluhou však bylo zcela jistě prosazení myšlenky a následná realizace stavby Zimní hospodářské školy na Nádražní ulici v roce 1898. Vyvinul velké úsilí při prosazení záměru, aby budova stála právě ve Šlapanicích, a zasloužil se také o získání značné finanční částky nezbytné k zahájení stavby. 13 015 zlatých, které se mu podařilo na darech a příspěvcích shromáždit, činilo více než 2/3 celkových nákladů na stavbu. Než však byla budova odevzdána svému účelu, byl zahájen první ročník v prostorách místního Rolnického akciového cukrovaru, jehož byl Zeman dlouholetým předsedou správní rady. Když v roce 1898 zkrachovala Spitzova textilka, byl

to právě starosta Zeman, kdo prosazoval její odkoupení obcí a v upravených prostorách navrhoval zřídit chlapeckou školu. Tak se také stalo. Na 47 000 rakouských korun byla stanovena kupní cena a v letech 1899–01 byla budova opravena nákladem 100 000 rakouských korun. Školním účelům slouží dodnes.

Starostenským postem však Zemanův politický vzestup neskončil. Volby do Moravského zemského sněmu konané v prosinci 1906 přinesly velký úspěch Katolické straně národní a jedno ze 24 křesel ve sněmovně získal za okres Brno-okolí i šlapanický rolník a bývalý starosta Václav Zeman. Na ustavující schůzi klubu klerikálních poslanců 2. ledna 1907 byl zařazen do komunikačního, tj. silničního odboru sněmovny. Z titulu této funkce se mu podařilo prosadit vybudování nové spojnice mezi Šlapanicemi a Bedřichovicemi, téměř v závěru své politické kariéry. Do roku 1912 se do sousedních Bedřichovic muselo jezdit přes náměstí kolem kostela nahoru ulicí Hřbitovní, a zdolávat tak značný výškový rozdíl. Dále pak po Bedřichovické ulici a pozvolně klesat do Lích. Dnešní ulice Riegrova, kdysi nazývána Židovská, podle majitelů textilní továrny bývala slepá a končila vjezdem do továrního

areálu zhruba v místě, kde se dnes křižuje s ulicí Komenského. Ani tato spojnice kolem školní zahrady však neexistovala. V době budování nové silnice již ale končila ulice vjezdem do obecního parku, který přešel do majetku obce spolu s továrním areálem v roce 1899. Nová silnice tedy prošla okrajem parku, přemostila Říčku a napojila se na bedřichovickou silnici. Během dalších dvou desetiletí se pak po pravé straně za parkem začaly stavět rodinné domky. Svůj poslanecký mandát vykonával Zeman, jak je již výše zmíněno, do roku 1912. Završila se mu třiašedesátka a uznal, že je to pravá chvíle k odchodu z vysoké politiky. A ještě druhá jeho vlastnost, která většině dnešních politiků chybí, stojí za zmínku. Po celou dobu své politické kariéry byl věrný Katolické straně národní. Starosta a poslanec Václav Zeman byl první historicky známou osobností našeho města usedající v lavici poslanecké sněmovny. Pochopitelně jako každý veřejný činitel měl svoje obdivovatele i zarputilé odpůrce. Jedni jej chválili, druzí přímo nenáviděli, ale vypořádal se s nimi, jak uměl. Zemřel 1. dubna 1920 ve věku nedožitých 71 let. Usedlosti, kde po něm hospodařil syn Alois, se ještě dlouhá léta říkalo „u poslanců“.

Josef Kopecký

K 204. výročí bitvy u Slavkova

Poslední listopadový víkend jsme si připomenuli již 204. výročí památné bitvy, která se odehrála na našem území. Na různých místech se v těchto dnech konalo mnoho vzpomínkových akcí. Onoho sychravého zimního dne 2. prosince 1805 se postavila spojenecká ruská a rakouská vojska v počtu 90 tisíc mužů, proti 75tisícové armádě Napoleonově. Na bojišti zůstalo 20 tisíc mrtvých a další stovky umíraly následně v polních lazaretech. Také místní obyvatelstvo bylo bitvou značně zuboženo. Jen v našem městě a nejbližším okolí, které tehdy čítalo 900 obyvatel žijících ve 140 domech, bylo ubytováno 20 tisíc francouzských vojáků. Vítězství připadlo Napoleonovi, který měl svůj hlavní stan na Žuráni, pahorku nacházejícím se asi 1 km severovýchodně od Šlapanic. Tyto okolnosti jsou všeobecně dobře známé a Žurán vešla

do širšího povědomí právě ve spojitosti s uvedenou bitvou. Málo známá je však ta skutečnost, že onen pahorek je vlastně uměle navršenou pohřební mohylou, na které se s určitými představkami pohřbívalo

od druhé poloviny 3. tisíciletí př. n. l. do poloviny 6. století n. l. Jsou zde ukryty tři pravěké mohyly, několik hrobů a zbytky mauzolea vybudovaného s největší pravděpodobností pro langobardského krále Wacha.

První archeologické výzkumy zde provedl v roce 1851 amatérsky V. Pestic z nedaleké Pindulky. Pozemek mu patřil, a protože byl neobděláván, rozhodl se přeměnit jej na pole a při terén-

ních úpravách narazil na kosterní pozůstatky. Později zde v roce 1853 prováděl archeologický výzkum moravský historik Petr rytíř Chlumetzky, ale z finančních důvodů byly práce zastaveny. Zatím poslední a nejrozsáhlejší vý-

zkum provedl až po jednom století archeolog Dr. Josef Poulík, rodák z nedalekých Jiříkovic. V letech 1948–50 zde byly objeveny mohyly, hroby s kosterními pozůstatky a pohřební výbavou. Nejstarší spadají do pozdní doby kamenné, další pak do střední a mladší doby bronzové. Byly zde objeveny pozůstatky příslušníka pasteveckého lidu patřícího ke kultuře se šňůrovou kera-

mikou, dále lidu kultury popelnicových polí a lidu kultury podolské. Největší a nejmladší stavbou bylo právě mauzoleum datující se do 6. století, do doby závěru stěhování národů.

Jak ale mýjela staletí, mohutná stavba mauzolea langobardského velmože se pomalu rozpadala a lidé z okolí používali jejího materiálu ke stavebním účelům. Ještě ale v době slavkovské bitvy byl pahorek o několik metrů vyšší. V roce 1930 za účasti zástupců vlád

a armád Francie a Československa se na tomto návrší odhalil kubistický pomník podle návrhu pražského architekta Vojtěcha Kerharta. Původní bronzová deska a Napoleonův znak byly v minulosti několikrát odcizeny, dnes jsou nahrazeny hliníkovými replikami.

Josef Kopecký

Foto Magdalena Černá a Jan Šlancar

NENÍ VĚTŠÍ HODNOTY NAD HODNOTU ČASU

Rozhovor s akademickým sochařem Stanislavem Hanzlem

Akademický sochař Stanislav Hanzl oslavil 9. října devadesát let. Ve stejný den ho jeho rodné město Šlapanice jmenovalo svým čestným občanem. Mistr Hanzl je například autorem sochy Leoše Janáčka před Janáčkovým divadlem v Brně, pomníku rudoarmějce v rodných Šlapanicích, restauroval sochy na Karlově mostě, Matyášově bráně na Pražském hradě, v zámku Troja nebo v Anežském klášteře. Současně je to ale také skromný a neuvěřitelně vitální člověk.

Letos jste oslavil 90 let. Za svůj život jste toho hodně stihl – jste úspěšným sochařem, hodně jste cestoval, dostal několik významných ocenění... Na co vzpomínáte nejraději?

Za nejlepší údobí svého života považuji studium na vysoké škole v Praze. Dostal jsem se tam k mimořádným kontaktům a měl jsem štěstí, že si mě oblíbil profesor, který se zapsal do historie české kultury (Karel Dvořák). Díky tomu jsem

dostával vždycky ty nejlepší známky... ale musím říct, že neoprávněně (s úsměvem). Samozřejmě jsem byl na to hrdý. Díky výbornému prospěchu jsem dostával vysoké stipendium a neměl jsem žádné starosti. Jedině udělat perfektní sochu, aby se komise posuzující klauzurní práce měla o co opřít. Moje nejkrásnější údobí bylo studium na vysoké škole, které trvalo pět let. A nehorší bylo nasazení v Berlíně.

Hodně jste cestoval. Kterou zemi jste měl nejraději?

S manželkou jsme navštívili místa od severního polárního kruhu až po Asuánskou přehradu. Nejvíce se mi líbilo v Lucembursku. Malé státečky mají něco do sebe. Není tam taková řevnivost a touha mít miliardy. Také se mi líbí Dánsko.

V televizi sleduji pořady o cestování – po Malajsii, Indii, Nepálu... Když vidím ty chatrče, jak do nich prší a dveře to nemá... člověk si uvědomí, jak málo potřebuje k tomu, aby byl spokojený. Oni nemají nic z toho komfortu co my,

ale jsou spokojeni. Tam lze hledat smysl života.

Jaké je to, být sochařem? Jsou sochaři v něčem výjimeční?

On si každý myslí, že sochař musí být chlap jako hora... Viděla jste mou manželku? Ona je také sochařka. A dovedete si představit, že bych před ní postavil čtyřmetrový blok... Ono to není tady (ukazuje na paže), ale tady (ukazuje hlavu) a tady (srdce).

Já se vrátím ještě k vašemu životu. Které životní události vás nejvíce ovlivnily, zformovaly?

Ohromně mě ovlivnila ta stará paní, co je ve šlapanickém parku – pomník padlým v první světové válce. Jako na kluka to na mě velmi zapůsobilo a díky tomu jsem začal považovat sochařinu za prostředek, jak sdělit následovníkům, že se událo něco, co znamenalo život mnoha lidí. Ten pomník mě provázel celý život a někdy jsem na něj měl strašný vztek, že jsem s ním takhle duchovně svázaný. Do ur-

číté míry to omezuje myšlení a nemůžete se od toho odpoutat.

Jak vzpomínáte na Šlapanice? Co jste tam měl rád?

Vzpomínám hlavně na učitele. A na Sokol. Na ty učitele většinou dobře. Byl jsem ohromně hloupý na matematiku. A matematikář mi říkal: Hanzle, já nepotřebuju vidět výsledek, ale snahu. To je důležité si uvědomit, protože když máte na něco nadání a budete se za tím pachtit, výsledek z toho třeba žádný nebude, ale cena je ta snaha.

Včera, když byl ten obřad (předávání titulu čestného občana na městském úřadě), tak jsem si umínil, že z toho nebudu dělat žádnou oficiální záležitost. Ne že bych si toho nevážil. Je to báječný pocit, když budete psát a najde se někdo, kdo z toho udělá sbírku, a najednou se zjistí, že jste se snažila ukázat lidem, jak tehdy ve 20. století lidé žili.

Velmi rád vzpomínám na svoje dětství. Dostal jsem hrozně moc facek, protože jsem byl grázl. Ale nikdy jsem neměl dvojku z mravů.

Pokud ale vzpomínám na dětství ve Šlapanicích, tak v dobrém. Nemůžu říct, že to bylo nádherné, protože naši neměli příliš peněz. V dobrém.

Teď, protože jsem v letech, vzpomínám už se smutkem – na kamarády a spolužáky, kteří jsou tady pochovaní.

Kuriózní je, že já jsem každý den ve Šlapanicích, myšlením. Projdu se a říkám si, co tamten barák, co dělá tamten, tamten, a ještě větší sranda je, že já na svoje kamarády nevzpomínám, jak se jmenovali, pro mě to nebyl Jíra, ale Pedro, Lájoš, Syroš... na všechny vzpomínám jediné přezdívkami.

Máte nějaké životní motto?

Životní motto? To mám vznešený. To mám moc vznešený. To tam můžete napsat, ale to napsal jeden z mých oblíbených lidí. Není větší hodnoty nad hodnotu času. Johann Wolfgang Goethe. To je moje motto. A s tím nikdo nehne. To je pravda. Protože můžete mít bohat-

ství, jaké chcete. Každý se narodí, zapálí svíčku a ta svíčka pořád dohořívá, až zhasne. Každá vteřina má nesmírnou hodnotu, kterou nikdy nemůžete zaplatit.

Kterou svoji sochu máte nejraději?

Nadělal jsem spoustu soch, ale mám dvě oblíbené. Janáčka ne, to vůbec.

Na mě v mládí hrozně působil Alois Jirásek. A imponovala mně osoba Jiříka Skaláka.

To byl představitel chudých, kteří brojili proti robotě. Přihlásil jsem tuto sochu do soutěže a dostal za ni druhou cenu. Pak tu soutěž opakovali a já jsem toho Jiřího Skaláka, protože se mi zdál dobře, udělal do dřeva a dostal jsem první cenu.

Druhá socha, kterou mám rád, je Jitka. Kdysi u nás spávala dcerka od příbuzné. Ráno mě vždycky sledovala, když jsem se holil. V očích jí bylo vidět, jak je žádostivá poznat, proč to dělám, a já jsem podle toho udělal sochu a pojmenoval ji Jitka. Podařilo se mi vyjádřit, jak je dítě žádostivo poznávat život a lidi. A také se mi podařilo umístit ji v soutěži. Ministerstvo školství mi za ni dalo na tehdejší

dobu neuvěřitelnou finanční cenu – asi 60 000 korun.

Čím se zabýváte teď?

Na výstavě ve Šlapanicích jsem měl busty – Čapka, Mozarta, V. Huga... Teď jsem se rozhodl, že mě bude zajímat jejich duše. Začal jsem pracovat na Čapkově duši.

Když jsem studoval u profesora Dvořáka, potkával jsem u nich paní Olgu Scheinplugovou.

Díky tomu, že vyprávěla o Karlu Čapkovi, jsem měl možnost poznat ho trochu blíž. Imponoval mně svým názorem a humorem. Dříve už jsem udělal jeho sochu, ale moc se mi nepovedla.

A teď mě napadlo, abych zkusil vyjádřit, co si ten Karel Čapek myslel. A musím říct, že u toho strašně nadávám, protože nevím jak. Já už to mám vysekáný, ale to není ono. A teď nevím, jak dál. Tak hrozně sprostě nadávám.

Máte nějaký nesplněný sen?

Víte, já bych chtěl, a po tom jsem toužil celý život, udělat sochu, se kterou bych byl spokojený. To se mi povedlo u těch dvou – Jitky a Jiříka Skaláka. Ale jinak to je prostě nedostižný. To není možný. Zúčastnil jsem se asi dvaceti soutěží a jenom v jedny jsem vybuchnul, v tomhle jsem měl štěstí – byl jsem oceňovaný.

Já se nemůžu rovnat Michelangelovi. Ale chtěl bych, aby mě napodobovali moji kolegové, aby si říkali, tohle je bezvadný, tohle zkusím.

Děkuji za rozhovor.

Mgr. Magdalena Černá

foto Jan Šlancar a Zuzana Kalvodová

Vážení spoluobčané, opět se nám přiblížil nejhezčí čas roku, čas Vánoc. Chtěli bychom Vám touto cestou popřát jejich pokojné a radostné prožití. Znovu prožijete neopakovatelné chvíle splněných přání v kruhu nejbližších naplněné láskou a pohodou. Zároveň nám dovolte popřát hodně štěstí, zdraví, lásky, osobních i pracovních úspěchů v nadcházejícím novém roce.

Vedení Města Šlapanice

Z vánočních zvyků: dračky

Peřina plná prachového peří byla odedávna součástí života člověka a každé děvče bylo rádo, pokud se mohlo pochlubit svým budoucím věnem, které obsahovalo peřinu. Nadrat peří do takové peřiny však nebylo jednoduchou a rychlou záležitostí.

Říká se, že „dobrá hospodyně pro peříčko i plot přeskočí“, a tak hospodyně po celé léto pečlivě sbírala a ukládala každé pírkó a pilně škubala či podškubávala husy, aby měla na podzimní dračky peří dostatek.

Husy se dříve na vesnicích chovaly téměř v každém hospodářství. Tradičně, když skončila práce na polích a nastaly delší večery od listopadu až do Vánoc, začalo na vesnici draní peří. Pokračovalo se i po Novém roce skoro do března. Hospodyně se mezi sebou domluvily a plánovaly, aby pozvané ženy mohly sousedkám také pomoci. Peří na draní se několik dnů předem dalo naschnout ke kamnům. Část uchovávaného peří z komory či půdy, zpravidla nacpaného ve velkém hrnci, se snesla do světnice, kde se sešly ženy a dívky ať už pří-

buzné, nebo sousedky. Většinou se přineslo jen tolik peří, kolik ho mohly za večer zvládnout. Pokud by totiž nějaké peří zůstalo do druhého dne nese-dráno, znamenalo to, že by se hospodyni nepovedla housata. Hrstí se peří vyndávalo na stůl před dračky a sedrané se hrnulo do mísy. Uprostřed svítla na hrnci lampa, tetky seděly okolo stolu, v kamnech praskal oheň a děti seděly u kamen, aby nebyly hned na očích a neposlali je spát. Každá tetka vzala hrstku z té velké hromádky a jak oškubávala peříčka, začalo se povídat. Když ruce pracují, nemůže zahálet ani jazyk, a tak se při draní semlelo všechno možné. Vypravovaly se pohádky, pověsti, různé příhody a hádanky, aby práce lépe ubíhala. Byly to hezké večery při draní peří.

Chasníci když nakrmili koně, přicházeli „na otrípačku“, otrípat pápěří každé své dívce ze zástěry. Když vstoupili do světnice, děvčata je pozvala, aby si posedali ke stolu. Potom zase střídali se zpěv s pohádkami, hádankami a jinými rozmanitými zábavkami. Hodně se zpívalo, vyprávělo, kdo s kým chodí, o tajných láskách, o svatbách, kdy a kam odvedení budou rukovat. Také o světýlkách a hejkalech, divoženkách, až dětem i děvčatům strachem vstávaly vlasy na hlavě. K půlnoci připravila hospodyně malé pohoštění. Když „vysychalo v krku“, snědlo se kus chleba nebo jablko „na poslinek“, zapilo troškou kořalky, kterou chasníci s sebou přinášeli, a zpívalo a vypravovalo se dále.

Po sedrání pro ten večer přineseného peří se postavil hrnc, v kterém bylo přineseno peří, dnem vzhůru. Nesměl

se však vyklepat a vyčistit dřívě, než bylo všechno peří sedráno, protože by prý v ten okamžik všechna housata byla chromá.

Dralo se každý den kromě soboty. Draní peří v sobotu nevěštilo totiž nic dobrého. Až do Vánoc chodilo se popořadě grunt od gruntu. Jakmile doma poklidily, scházely se ženy a dívky do gruntu, kde právě dračky byly, a pobýly tam až do půlnoci. Jen na svatou Lucii nesmělo se drát peří ani příst. Věřilo se, že kdyby Lucka přistihla přadlenu při práci, naplnila by jí kominem světnici prázdnými vřety a přadlena by je musela napříst. Těm, které by přistihla při draní, rozfoukala by peří po celé světnici.

A ještě pár pověr na závěr: Zbylé pápěrky se nesměly házet do kamen, protože by byly husy hubené. Nesměly se ani házet za vrata, protože by se husy nedržely doma. Pápěrky se dávaly na jednu hromadu, to aby se prý housata držela v houfu. Ženu, která by překročila pápěrky, by začaly bolet zuby a bolet hlava...

Pokud vás láká už téměř zapomenutá kouzelná atmosféra takovýchto draček, jste srdečně zváni na naše předvánoční Draní peří. Přijďte s námi poseďte na černé hodince a zaposlouchat se do vyprávění příběhů, písní, hádanek či pohádek. Pojďte si s námi připomenout ne zas tak dávno minulé doby, kdy společníkem na dlouhé zimní večery nebyla jen televize.

20. 12. 2009 od 17.00 hodin v sále orlovný ve Šlapanicích.

*Sabina Jánošíková
NS + DNS Vrčka*

BETLÉMY MAJÍ SVOJE PŘÍBĚHY

Rozhovor se sběratelkou betlémů Jarmilou Svobodovou

První betlém postavil ve 12. století František z Assisi. Byl živý. V horách v jeskyni postavil vedle sebe vola, krávu a vytvořil betlémskou scénu. Lidem se to zalíbilo a začali si stavět vlastní. První vznikaly v kostelích, na obrazech a potom postupně i v domácnostech. Podle toho, v jakém kraji lidé žili, vypadaly i jejich betlémy. Chudí je měli z chlebového těsta nebo ze dřeva, v kraji hor-

níků nebo železničářů byly mezi figurkami pastevců i figurky horníků či železničářů. V těžkých dobách odrážely betlémy národní citění a mezi třemi králi nesli dary Ježíškovi i sv. Václav, Karel IV., Jiří z Poděbrad nebo T. G. Masaryk.

I dnes vznikají betlémy charakteristické a typické pro určitý kraj: klatovský, dobrušský, poličský, židlochovický, líšeňský nebo z Hlubokých Mašůvek, kdy

Betlém na zeď z vizovického pečiva

krajina, ve které jsou figurky postaveny, zobrazuje charakteristické rysy dané oblasti. I moderní betlémy odrážejí náš způsob života a budou jednou dokumentem o tom, jak jsme žili. Budou na nich třeba figurky v džínách a s kytařou nebo v obleku s notebookem.

Paní Jarmila Svobodová se praktiky od dětství věnuje sbírání betlémů. Za sběratelku se ale začala považovat až v pozdějším věku a mnoho betlémů se k ní dostalo spíše náhodou. Jsou z různých krajů, materiálů a každý z nich má osobitou atmosféru. Některé z jejich sběratelských skvostů si budete moci přijít prohlédnout na výstavu, která bude v Muzeu Brněnska od 11. 10. 2009 do 10. 1. 2010 (vždy od středy do neděle).

Jak se stalo, že jste sběratelkou betlémů?

Nebyl to záměr, vztah k betlémům mám už z dětství. V té době, v 70. letech, žádné nebyly, tak jsme si je vyráběli. Tatínek nás k tomu vedl. Jsem z věřící rodiny a Vánoce u nás znamenaly hlavně betlém. Potom, když jsem měla děti, tak jsem s nimi vystříhovala betlémy z papíru nebo vyráběla betlémy z moduritu.

Kolik máte dnes betlémů?

Loni jsem to počítala. Napočítala jsem jich 450. Asi tři sta je jich papírových a sto padesát jiných.

Vánoce v muzeu

Betlémy, vánoční pohlednice, vůně perníků... To vše je spojeno s Vánocemi a nabádá k zastavení a k zamyšlení. Zastavte se v muzeu a zavzpomínejte na časy, kdy vánoční přání přinášel pošťák, kdy závěje sněhu sahaly až k oknům našich domů a kdy Vánoce nebyly o tlačenicích v obchodech a šílenství povánočních slev.

Vyšla hvězda nad Betlémem je výstavou, na které si připomeneme Vánoce – svátky klidu, pohody a zářících dětských očí. Většinu toho, co je zde k vidění, zapůjčili Šlapaničtí! O autentickou vůni perníku se postarali výrobci perníkových betlémů, které přijímáme až do 30. 12. do soutěže o nejhezčí perníkový betlém.

Od 11. prosince 2009 do 10. ledna 2010 v Muzeu Brněnska ve Šlapanicích,

Z jakého jsou materiálu?

Úplně ze všeho, co vás napadne. Nejvíce je těch papírových, mnohé z nich jsou velmi staré a hodnotné – například třebíčské skříňové nebo staré skládací. Potom mám dřevěné, z foukaného skla, taveného skla, keramiky, porcelánu, durrolínu, sádry, vosku, vizovického pečiva, perníku, různé z textilu – plastické kornoutkové, háčkové prostorové nebo na zeď, vyšívané, kožený betlém, kovový, cínový, ze šustí, z olivového dřeva, ořechu nebo v ořechové skořápce, ať už kokosové, vlašské nebo lískového ořechu. Také mám jeden zajímavý v tykvi. Ten je z Peru.

Jak jste získala ten z Peru?

Dovezla jsem si ho z Itálie. Koupila jsem ho na tržišti u indiánů, kteří tam hráli. Hodně betlémů jsem také dostala od známých nebo jsem si je dovezla z cest jako tento peruánský. Když někde jedeme, dovážím si betlémy – z Chorvatska, Itálie, Medžugorie, Izraele.

Který ze svých betlémů máte nejraději?

Líbí se mi ty malé. Nejraději mám asi ten z Itálie, koupila jsem ho, když jsem

Svatá rodina – sádra – moderní

tam byla poprvé s dětmi. Je to rozříznutý polodrahokam a v něm jsou malé figurky. To je také můj nejmenší betlém (2x4 cm). Mezi nejmenšími je také ten z oříšku, v půlce skořápky jsou figurky. Viděla jsem i v lískovém, ale já mám ve vlašském.

U těch velkých záleží, jak je rozestavíte, jak rozmístíte figurky, jakou uděláte krajinu – z mechu, kamení, pařezů... Takový betlém může být i hodně rozsáhlý. U nás na faře staví třeštský betlém, který má sedm metrů.

A váš nejstarší?

Z bazaru mám torzo dřevěného betlému, u kterého jsem dodnes nezjistila stáří ani ze kterého regionu pochází. Prý může být starý víc jak sto padesát let. Je to torzo, figurky mají olámané ruce, nohy, ale paní v etnografickém muzeu mi říkala, abych to nespravovala.

Máte nějaký betlém s příběhem?

U starých věcí to je tak vždycky, že mají nějakého ducha. Vztah mám k betlému, který je od mé babičky. Je to kralický betlém a pochází z roku 1910. Dnes z něj zbylo už jen torzo, pár figurk.

Text i foto Mgr. Magdalena Černá

od středy do neděle mezi 13. a 17. hodinou. Muzeum má o vánočních a novoročních svátcích otevřeno v tyto dny: 27. 12. (neděle), 29. 12. (úterý), 30. 12. (středa), 2. 1. (sobota), 3. 1. (neděle).

Do 14. února 2010 s námi můžete sdílet **Touhu být indiánem**. Stejnomená výstava s indiánskou hrou probíhá současně s výstavou vánoční.

Těšíme se na viděnou!

Přejeme opravdu klidné vánoční svátky a úspěšný rok, který nás čeká!

Pracovníci Muzea Brněnska
ve Šlapanicích.

Kontakt: Muzeum ve Šlapanicích,
Masarykovo nám. 18, Šlapanice.

Tel.: 544 22 80 29,

www.muzeumbrnenska.cz

foto Magdalena Černá

Kalendář kulturních akcí 2010

PLESOVÁ SEZONA

Vážení čtenáři, chtěl bych vás informovat o připravovaných kulturních a společenských akcích v blízkém se roce 2010, které pořádá Město Šlapanice pořádat.

Již tradičně odstartuje společenská sezona Městským plesem v sokolovně. Hojně navštívena byla v letošním roce také Městská zabijačka, což je impulzem pro její druhý ročník. V měsíci březnu a dubnu se můžete těšit na oblíbené hudební duo Guldan a Pospíšil a vystoupení ochotnického divadla Újezd u Brna. Květen zahájíme opravdu symbolicky kulturně-zábavným pořadem s názvem Láska brány otevírá. Promenádním koncertem dechové hudby se budeme snažit potěšit především její milovníky a příznivce. V prázdninových měsících bývají kulturní akce soustředěny především do městského parku, a jinak tomu bude také v nadcházejícím roce. Vlajkovou loď letních akcí budou představovat již 78. šlapanické slavnosti, které se uskuteční v termínu 13.–15. srpna. Novým námětem k rozšíření spektra kulturního dění se může stát připravovaný koncert některé z country kapel nebo koncert vážné hudby. Vzpomínkovými akcemi 205. výročí bitvy u Slavkova spojenými s jarmarkem historických řemesel se pak v čase dostáváme do samotného závěru roku 2010.

Takový je tedy zevrubný pohled do kalendáře připravovaných akcí většího rozsahu, kterými Město Šlapanice samotné chce v příštím roce obohatit kulturní dění. Zajisté může dojít k určitým změnám. Vynasnažíme se však, aby nabídka byla žánrově rozma-

nitá a zároveň v ní zůstával prostor pro ostatní. Jsem si plně vědom skutečnosti, že masivní a mnohdy originální podpora kulturního života ve Šlapanicích je podložena celou řadou akcí, které pořádají spolky a zájmové organizace v našem městě působící. Výčet organizátorů by byl poměrně dlouhý a možná bych stejně na někoho zapomněl. Vyslovuji tedy všem těmto „nadšencům“ upřímné DÍKY a zároveň věřím v pokračování dlouhodobé spolupráce.

Radou města jsou již nyní schváleny některé akce pořádané kulturním spolkem Hrbatý hrozen a Moravskou hasičskou jednotou Šlapanice, takže je zajistě se na co těšit.

Troufám si říct, že kulturní dění v našem městě je poměrně bohaté. Z výše uvedeného textu vyplývá, že Město Šlapanice bude v rámci finančních možností kulturně-společenské akce nejen organizovat, ale bude se na nich také nepřímo podílet formou poskytování finančních dotací zájmovým organizacím.

Přeji každému, aby si v následujícím roce našel alespoň jednu akci, která potěší a stane se pro vás chvílí odpočinku, zábavy a setkání s přáteli.

Na setkání při některé z nich se těší

Pavel Horák
místostarosta

**Zveme Vás na tradiční
přivítání nového roku 2010
v našem městě.
Již tradičně se sejdem na
silvestra krátce před půlnocí
v městském parku.**

Zveme vás na bohatou plesovou sezonu 2010! Můžete si přijít zatančit se zahrádkáři, kynology nebo sokoly, se žáky a profesory ZŠ nebo Gymnázia Šlapanice zavzpomínat na roky svých studií, seznámit se s šermíři, myslivci nebo politiky.

Městský ples pořádáme letos již potřetí. Minulé roky byl v barvě modré a červené. Letošní barva bude překvapivě zelená.

Doufáme, že si z bohaté nabídky šlapanické plesové sezony vyberete a nečkáte svoje plesové střevíce a šaty zapadat prachem.

Sokolovna

9. ledna	3. městský ples
15. ledna	Ples Gymnázia Šlapanice
6. února	Sokolský ples
13. února	Kynologický ples
20. února	Ples ZŠ
13. března	Šermířský ples

Restaurace Žuráň

8. ledna	Myslivecký ples
16. ledna	Věneček zahrádkářů

Orlovna

15. ledna	Ples KDU-ČSL
13. února	Ostatky s pochováním basy

Začátky plesů jsou většinou ve 20 hodin.

Město Šlapanice si vás dovolu- je pozvat na výstavu věnovanou 20. výročí sametové revoluce. Výstava je otevřena v prostorách Galerie Radnice v úředních hodinách Městského úřadu Šlapanice. Na vystavených fotografiích můžete zhlédnout, jak se změnilo naše město v průběhu dvou uplynulých desetiletí. Fotografie jsou doplněny dobovými archivními materiály z let 1989–90. Výstava bude otevřena do 15. ledna 2010.

JK

Proměny Šlapanic v posledních dvou desetiletích

Čím žije naše knihovna...

Milí čtenáři,
opět se po kratší době setkáváme nad stránkami Šlapanického zpravodaje, abychom v čase předvánočním vzpomněli a zhodnotili dění v uplynulých měsících v městské knihovně.

Především bych chtěl ještě jednou poděkovat návštěvníkům knihovny za trpělivost při uzavření knihovny z důvodu malování a generálního úklidu celé budovy v letních měsících.

Během přípravných prací jsme samozřejmě nachystali další nové knihy všech žánrů beletristických i odborné literatury, aby nebyla nikterak narušena kontinuita doplňování knihovního fondu.

Ihned po opětovném zahájení provozu jsme připravili na uvítanou pro děti pohádku z repertoáru u nás již tolik oblíbeného divadelního souboru Kapsa z Andělské Hory.

Pohádka s názvem Jak si Kuba Marjánku zasloužil se tentokrát z kapacitních důvodů nekonala v knihovně, ale v sousední orlovně (24. 9. 2009), kde jsme mohli přivítat zhruba dvojnásob-

nou návštěvu dětí i dospělých. S potěšením můžeme konstatovat, že opět pobavila jak děti, tak i dospělé diváky.

Dne 22. 10. proběhla už opět v knihovně přednáška na téma Čínská císařská bylinná medicína. Zde posluchači získali spoustu zajímavých informací o uzdravení těla jako celku a odstranění příčin nemocí zejména při chronických onemocněních.

26. 11. jsme 2. pololetí letošního roku co se týče kulturních akcí uzavřeli cestovatelskou přednáškou Jiřího Máry Nový Zéland – Jižní ostrov, která navazuje na první díl realizovaný v dubnu loňského roku. Tento zajímavý muž proslul obdivuhodnou lidskou obětavostí a zaujetím, se kterým uskutečňuje své sny společně se svým těžce nemocným synem, a který dokazuje, že s pevnou vůlí a odhodláním lze řešit překážky, které by pro jiné „normální smrtelníky“ byly nepřekonatelné.

Tolik krátce k posledním událostem v naší knihovně.

No a aby se hlavně malí zájemci měli nač těšit, můžeme prozradit, že na

14. leden příštího roku připravujeme další pohádku Divadla Kapsa.

Všem návštěvníkům knihovny děkujeme za přízeň a těšíme se na další setkání ať už při dobré četbě, či nějaké kulturní akci.

A protože Vánoce jsou za dveřmi a opět přináší sváteční atmosféru a pohodu do našich srdcí, dovoluji mi, abych společně s pozváním pro všechny, kdo v naší knihovně ještě třeba nebyli a chtěli by to změnit, jménem nás, pracovníků knihovny, popřál hezké prožití těchto svátků a každému spoustu štěstí a radosti v následujícím roce 2010.

Rostislav Faber,
Městská knihovna Šlapanice

*Dechová hudba Šlapanice
Vás na Štědrý den ve 14.30
hod. srdečně zve na tradiční
koledování na místním
hřbitově.*

VE ZKRATCE

3. MĚSTSKÝ PLES

9. ledna 2010 od 19.00 hod. | sokolovna Šlapanice

Program:

- 19.00 poslechová hudba
- 20.00 oficiální zahájení
- 23.00 tombola
- 1.00 ukončení účinkování hlavního orchestru
- 2.30 zakončení

Večerem provází:

Prestige Symphony Orchestra, dirigent Viktor Kozánek
hudební skupina Benny Q
taneční skupina ZOUKMANIA pod vedením manželů Lužných
zpívají Pavlína Vašková a Tomáš Šulaj -
herci Slováckého divadla v Uherském Hradišti
jako hosté vystoupí finalisté soutěže SD Faktor 2009 -
Katarína Mikulová a Vendula Pančochová

Cena vstupenky: 190,- Kč

Předprodej: podatelna MěÚ Šlapanice
od 15. 12. 2009 v úřední hodiny

Český zahrádkářský svaz ZO Šlapanice

Vás srdečně zve na tradiční

V Ě N Ě Ć E K

který se koná v sobotu 16. ledna 2010
v prostorách restaurace Žuráň.

Začátek ve 20 hodin.

K tanci, poslechu a dobré náladě
hraje kapela p. Vladimíra Kokeše.

Vstupné Kč 90,-
Bohatá tombola
Rezervace místenek:
602 533 774 do 15. 1. 2010
zahradkarislapanice@seznam.cz
Předtančení soubor Vrčka

Vrčka
Národopisný soubor

Vás všechny srdečně zve
na tradiční

OSTATKY S POCHOVÁVÁNÍM BASY

**13. 2. 2010 od 20:00 v sále orlovný
ve Šlapanicích**

**k tanci a poslechu hraje krojovaná hudba
Kateřinka**

Bohatá tombola

Reservace vstupenek: ns@vrcka.cz

Kam se ženeme

Železniční přejezd na ulici Švehlo-
vů, závory staženy, u nich čeká nalože-
ný kamion, za ním šňůra aut. Vlak pro-
jel a mladý řidič kamionu se po kra-
tičkém prodlení vydává na koleje. To-
hle zaváhání by však jednou nemuselo
dobře skončit. Těžký vůz byl v polovi-
ně přejezdu, když výstražný signál za-
zněl znovu. Zrychlit jízdu kolébajícího
se vozidla v klopeném kolejišti bylo sot-
va možné, a tak se mi zdálo, že každou
chvilí půjdou závory dolů, přičemž jed-
na by mohla zavadit o stěnu kontejne-
ru. Ale ještě to vyšlo. V pár vteřinách se
v zatáčce vynořil rychlík do Bohumína,
jehož strojvůdce samozřejmě nic netu-
šil, ale jen nepatrný časový úsek chyběl
k jeho úleku, kdyby zahlédl, jak přejezd
právě opouští záď kamionu.

To bylo letos v červnu a rovněž v létě
jsem měl možnost vidět i zřícený ka-
mion u dálničního mostu blízko nádra-
ží ve Slatině. Přepadl přes svodidla ved-
le kolejiště a já, když jsem viděl tu změt
barevných plechů, jeřáb, policii, myslél
jsem, že tam spadlo letadlo.

Jak málo však chybělo, aby spadl pří-

mo na koleje. A co kdyby právě pro-
jížděl vlak... Kam se ženeme? Horeč-
ně převážíme tovary a potraviny z mís-
ta na místo, ze státu do státu jak koč-
ka kořata. Netřeba ani nadsázky, zvlášt
když si jeden starší člověk postěžoval
v televizi, že mu pod okny projelo 99
kamionů za dvě minuty! Zdá se, že jde
jen o uměle vybičovaný výměnný ob-
chod, jak v kterémsi pohádce o dědečko-
vi, co měnil až vyměnil. Svazky banko-
vek se hromadí na kontech přepravců
a lobbistů – a na druhé straně se vytrá-
cí kvalita života, potrhané krajnice se-
stupující do příkopů není za co opravit,
špinavý vzduch, stres... „Kapitalis-
mus degradoval na pouhou mafiánskou
technologie moci mocných nad slabý-
mi... Zisk pro zisk, růst pro růst...“
– cituji nejmenovaného komentáto-
ra Rovnosti. Třebaže je stále více jasné,
že po této spirále nelze trvale pokračo-
vat, nikdo nechce nebo neumí zastavit
konzumní kolotoč. Je to cesta k ekono-
mické krizi další – mnohem horší! Je-
den moudrý člověk napsal: „Máme jíst
to, co dá země, kde jsme se narodili.“

Jakýkoliv proviant či produkty určené
k běžné denní potřebě konzumovat
a používat hlavně tam, kde byly vyro-
beny. Z nadbytečného vyvážení a dová-
žení například potravin nemají radost
hlavně hygienici a lékaři.

Geniální fyzik A. Einstein byl znám
také svými svéráznými bonmoty na ad-
resu politiků a ekonomů. Mám-li vol-
ně parafrázovat jeho výrok o bankov-
ním systému, zněl by asi takto: „Všech-
ny kamiony by měl velký buldozer shr-
nout na hromadu – a pak je slisovat. Je-
jich řidiči ať si najdou užitečnější za-
městnání.“ K tomu však tak hned ne-
dojde, a tak i nadále budeme moci ob-
čas zaslechnout postesknutí, že mladé
rodiny, kupující chalupy po zemřelých
majitelích, prvně vlétnou na zahradu
a vykácí všechny ovocné stromy (nepla-
tí o všech). No, nedivme se jim: mohli
by sice pojídat nekontaminované ovoce
rostoucí „u huby“ a zadarmo, ale proč
se starat o zahradu, když si dnes můžete
koupit jablka z Nového Zélandu a čes-
nek z Číny. Máme přece kamiony...

Petr Bílek

Tříkrálová sbírka Za světlem dobrých skutků

Stalo se již tradicí, že v prvních dnech nového roku potkáváme v našich městech a obcích tříkrálové koledníky se zapечатými pokladničkami označenými logem Charita Česká republika. Stejně tomu bude i ve dnech 1.–14. 1. 2010, kdy bude probíhat již desátý ročník Tříkrálové sbírky a na svěřeném území modřického a rosického děkanátu ji organizuje Oblastní charita Rajhrad. Prostředky získané z Tříkrálové sbírky slouží pro potřeby nemocných, sociálně slabých a znevýhodněných, mládeže a rodin v nouzi.

Výtěžek loňské Tříkrálové sbírky byl použit na opravu havarijního stavu

střešní krytiny a izolace budovy Domu léčby bolesti s hospicem sv. Josefa v Rajhradě. Z dalších prostředků bylo pořízeno zejména vybavení farního sálu setkávání Římskokatolické farnosti Ostrovačice a prostor Farní charity Podolí počítačovou a audiovizuální technikou určenou na vzdělávací a volnočasové aktivity mládeže, seniorů a sociálně slabých rodin.

Vámi věnované dary z Tříkrálové sbírky 2010 budou využity na realizaci projektu Centra pro mládež, dále na podporu a rozvoj činnosti farních charit. Další prostředky přispějí ke zkvalitnění

a rozšíření nabídky poskytovaných sociálních služeb, kterými jsou Charitní ošetrovatelská služba, Charitní pečovatelská služba a Dům léčby bolesti s hospicem sv. Josefa v Rajhradě.

Oblastní charita Rajhrad tímto děkuje vám všem, kteří vlídně přijmete koledníky, otevřete svá srdce a štědré dlaně, a pomůžete tak mnoha potřebným. Stejně díky patří i samotným koledníkům, kteří věnují nezištně svůj čas ve prospěch pomoci druhým.

*Hana Bělehradová – koordinátorka sbírky za OCH Rajhrad
Jiráskova 47, 664 61 Rajhrad*

Vyhlášení IV. ročníku literární soutěže Skrytá paměť Moravy

Jihomoravský kraj vyhlásil ke dni 28. října 2009 čtvrtý ročník literární soutěže Skrytá paměť Moravy, tentokrát na téma „Z rodinné kroniky“. Soutěž je určena mladým autorům ve věku od 12 do 19 let, kteří mohou své přihlášky a prozaické texty posílat do 31. března 2010.

Soutěž je rozdělena do dvou věkových kategorií, kterým odpovídá zadaný rozsah textu. Mladší soutěžící ve věku od 12 do 15 let mají do soutěže zaslat 1 až 3 strany prozaického textu,

starším autorům ve věku od 16 do 19 let je zadán rozsah 4 až 10 stran. Letošní téma Z rodinné kroniky skýtá možnost zapátrat v rodinné historii: Může se jednat o vyprávění pozapomenutých osudů vlastních předků, střípky rodinné historie vyčtené z dopisů a deníků, ale také o smyšlené příběhy – ať už ze vzdálené minulosti či ze současnosti. Pravidelní účastníci soutěže i ti, kteří se rozhodnou poslat svůj literární text poprvé, se mohou v zimních měsících těšit na seminář tvůrčího psaní Krocení literární múzy, který jako podporu soutě-

že pořádá po celé Moravě Památník písemnictví na Moravě. Všechny soutěžní texty budou po uzávěrce předány odborné porotě a ty vítězné přečtou jejich autoři na vyhlášení výsledků v Mikulčicích na Hodonínsku za přítomnosti veřejnosti ve druhé polovině června 2010.

Přihlášky a podmínky soutěže naleznou zájemci na adrese www.muzeumbrnenska.cz, www.masaryk.info či www.kr-jihomoravsky.cz/informace.

*Andrea Vítová
Muzeum Brněnska, p. o.
Památník písemnictví na Moravě*

Svatý otec Benedikt XVI. v Brně Téma: Naděje

Sobota 26. září 2009

10.00

S fotoaparátem jsem se vydala po ulici Tuřanka na brněnské letiště. Cesta byla upravená, připravená na zítřejší proudy poutníků z celé republiky. Podél cesty na letiště mě upoutaly tři památky – křížek na Brněnské ulici před odbočkou na Tuřanku, křížek u železničního přejezdu a boží muka u letiště. Všechny tři zrekonstruované, nově upravené a s pozlaceným zdobením.

Brněnské letiště už se připravovalo – stany, pódiá, symboly kříž a kotva, spousta organizátorů, nácvik tanečnic, shon a spěch. Podařilo se mi najít desku ke křížku, kterou nám papež bude světit.

18.00

Jdu s kamarádkou na kávu a cestou potkávám „bandu trampů“, kteří se mě ptají, kde je tu nádraží. „A kde je sokolovna? Kudy se tam dostaneme?“ To je kvůli návštěvě papeže, dochází mi. „Trampové“ se mi představí jako jedni z organizátorů a poděkují za navigaci.

Neděle 27. září 2009

6.30

Opět jsem s fotoaparátem na cestě na letiště. Tentokrát ale jde souběžně se mnou mnoho dalších lidí. A je ještě skoro tma.

Při příchodu na letiště jsem ohromená množstvím lidí, kteří tam již jsou

nebo se k areálu přibližují. Ohromná masa lidí se sešla na jednom místě, aby se mohla zúčastnit mše svaté sloužené papežem. To nejkrásnější ale mělo teprve přijít – východ slunce nad areálem. Ozářilo všechny věřící a neskutečně prohloubilo kouzlo celé atmosféry.

8.00

Přestože jsem byla zařazena do areálu B1, na místě jsem dlouho nepobyla. Prošla jsem si vše, kam jsem se mohla dostat, a nafotila vše, co mi bylo dovoleno. Krásný byl například koncert Hradišťanu, příjemné bylo vystoupení režiséra Jiřího Stracha, inspirující zájem a pohyb lidí z médií po celém areálu.

8.40

Přemístila jsem se blíže k letišti, kam měl přiletět prezident a následně i očekávaný papež. Papeže jsem uviděla, až když ho ochranka odvezla k areálu, kde měla být mše. V papamobilu (speciálním proskleném autě, ze kterého Svätý otec žehnal věřícím) projížděl uličky mezi areály. Lidé mu mávali praporky, které si na místě koupili – kromě klasických – symbolizujících svatou církev – bylo vidět i praporky a transparenty Česka, Slovenska, Polska, Ukrajiny, Rakouska, Německa, ale třeba i Brazílie. Dále byly vidět praporky se světci nebo transparenty oslovující přímo Svätého otce. Ohromná masa lidí se snažila dostat k papeži co nejbliže a organizátoři měli co dělat.

10.00

Začala mše. Uličky mezi jednotlivými sektory jsou absolutně ucpané. Mohu se pohybovat jen po okraji areálu a ze mše slyším jen opravdu málo.

Nevidím ji vůbec.

10.10

Přestože mě organizátor ujišťuje, ať počkám, že se lidé vrátí na svá místa a já se pak budu moci vrátit do svého sektoru, nezdá se, že bych takto mši stihla, a rozhodla jsem se jít na ni podívat domů na televizi.

Pro ty, kdo mši neviděli ani v televizi, krátká exkurze: hlavním tématem byla naděje. Papež mluvil o tom, že víra ve vědecký a ekonomický pokrok vytlačuje z našich životů naději a víru v Boha: „Technické vynálezy a zdokonalení společenských struktur jsou důležité a jistě potřebné, leč nestačí k tomu, aby zaručily morální blaho společnosti. Ano, člověk potřebuje být osvobozen od materiální tísně. Mnohem pod-

statnější však je, aby se zachránil před zlem, které postihuje ducha,“ řekl Benedikt XVI. v průběhu kázání.

Pondělí 28. září 2009

9.00

Na webu jsem si přečetla, že mše na tuřanském letišti se zúčastnilo 120 tisíc věřících.

Mgr. Magdalena Černá

Žádost o pomoc

Český svaz bojovníků za svobodu se obrací na čtenáře s prosbou o pomoc při vyhledávání válečných sirotků po českých odbojářích, kteří v letech 1939–1945 zahynuli v protinacistickém odboji a bylo jim ministerstvem obrany vydáno osvědčení podle zákona č. 255/1946 Sb. Jedná se o příslušníky československé armády v zahraničí, naše vojáky ve spojeneckých armá-

dách, politické vězně, partyzány, účastníky SNP i květnového povstání.

Podle zákona č. 108/2009 Sb., který platí od 1. 7. 2009, si mohou váleční sirotci (pokud jim v době úmrtí jednoho z rodičů nebylo 18 let) požádat na ČSSZ o příspěvek k důchodu. Tento zákon odstraňuje některé nedostatky zákona č. 357/2005 Sb. Vztahuje se rovněž na osoby, které pobírají důchod ze

zahraničí (například ze Slovenska), dále pak na vdovy po odbojářích, které nebyly zaměstnány a nevytvořily si nárok na vlastní starobní důchod.

Další informace můžete získat na ČSBS, tel.: 549 415 241, mobil: 606 862 257, nebo na okresní správě ČSSZ na Kounicově ulici 14 v Brně.

*Český svaz bojovníků za svobodu,
OV Brno-venkov*

Pokračujeme ve zveřejňování textů z knihy autora Ramira Calleho – Himálajské příběhy

Smrt holubice

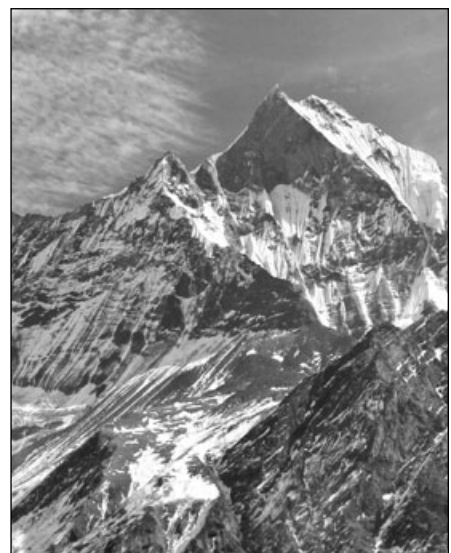
Tento příběh vyprávějí svým žákům mnozí himálajští učitelé, když s nimi hovoří o skutečném bytí. Jednou omylem vletěla do malinkého chrámu holubice. Zdi chrámu byly čisté jako zrcadlo a na oltáři stála nádherná květina, kterou tam dal kněz. Květina se odrážela na zdech svatostánku a holubice ty odlesky považovala za skutečné květiny. Jak ty domnělé květiny hledala, létala ode zdi ke zdi a narážela do nich, až její křehké tělíčko nevydrželo nárazy a holubice se smrtelně zranila. Teprve v tom okamžiku, už mrtvá, padla na opravdovou květinu.

Poučení z knihy: Nenech se ošálit odlesky, abys nepromarnil život hledáním čehosi neskutečného, místo abys šel za „květinou“ moudrosti.

Poznámka redakce:

Často marně bijeme hlavou do zdi a stačilo by popojít o kousek dál, kde dveře jsou otevřené.

Ramiro Calle: Himálajské příběhy. Moudrost duchovních mistrů, poustevníků a jogínů. Portál, Praha 2003.

Požár v domácnosti – otevřený oheň

Otevřený oheň je častý zdroj požáru v domácnosti. Hasičský záchranný sbor JmK ve spolupráci s Policií ČR – Městské ředitelství Brno a Diecézní charitou Brno vám poradí, jak jej bezpečně používat.

Charakteristika otevřeného ohně

Jednou z nejčastějších příčin požáru v domácnosti jsou činnosti, při kterých se využívá otevřený oheň (svařování, pálení plamenem, hořící svíčky, zábavná pyrotechnika apod.).

Všechny tyto činnosti mají jedno společné, vyskytují se při nich zdroje tepla dostatečné pro zapálení běžného hořlavého materiálu.

Svařování

Svařovat lze kovy železné (např. ocel), ale také neželezné (např. hliník a měď). Takzvaně svařovat lze však také plasty a lepenku. Samostatnou kapitolu v práci s otevřeným ohněm tvoří pokrývačské práce, při kterých dochází k manipulaci s hořlavými látkami (lepenkami), které se svařují například plynovými hořáky.

Předpisy stanoví, že **práce, pro které je nutná odborná kvalifikace, nesmí provádět ten, kdo požadovanou kvalifikaci nemá.** Kdo chce provádět např. svářečské práce, musí mít platný svářečský průkaz. Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů stanoví: „Fyzická osoba nesmí provádět práce, které mohou vést ke vzniku požáru, pokud nemá odbornou způsobilost požadovanou pro výkon takových prací zvláštními právními předpisy.“ V případě, že toto ustanovení fyzická osoba poruší, může jí být uložena pokuta až do výše 25 000,- Kč.

Základní bezpečnostní opatření při svařování a dalších pracích s otevřeným ohněm řeší vyhláška č. 87/2000 Sb., kterou se stanoví podmínky požární bezpečnosti při svařování a nahřívání živců v tavných nádobách.

Základním bezpečnostním opatřením je v případě práce s otevřeným ohněm **odstranění všeho hořlavého materiálu**, a to nejen v bezprostředním okolí prováděné práce, ale nejlépe v celém prostoru. Dále je nutné zkontrolovat, zda nemůže dojít k přenosu jisker nebo žhavých okujů k hořlavému materiálu v jiném prostoru (např. otvory v podlaze nebo ve stěnách). Rovněž nelze zanedbat přenos tepla vedením (např. trubka

procházející stěnou do jiného prostoru, která je v přímém kontaktu s hořlavými látkami). Pokud jsou prováděny práce s otevřeným ohněm v domě nebo v bytě za provozu, je nutná spolupráce majitele nebo nájemníka na bezpečnostních opatřeních. Lidem, kteří tyto práce provádějí, musí být poskytnuty správné informace o hořlavých materiálech v okolí prováděných prací. **Při pracích s otevřeným ohněm**, zejména při svařování a pálení, **musí být přítomna další osoba**, která sleduje, kam žhavé částice odletují, a v případě potřeby může oheň v zárodku uhasit připravenými hasebními prostředky. **Při přerušení práce musí vždy alespoň jedna osoba místo práce střežit a po ukončení práce je povinnost místo práce a jeho okolí kontrolovat.** Nejkratší doba požárního dohledu je 8 hodin. Obdobná opatření se vztahují také např. na práci s otevřeným ohněm při lepení izolační nebo jiné střešní krytiny otevřeným plamenem.

Různá zařízení používající otevřeného ohně je nutné používat přesně dle návodu výrobce. Pokud se při práci s otevřeným ohněm používají současně hořlavé kapaliny (benzin, petrolej apod.), je nutná nejvyšší opatrnost, neboť může dojít ke zraněním i smrtelným úrazům. Proto je nutné se vždy nejprve seznámit se správnými postupy vhodnými pro používání těchto zařízení a tyto postupy dále dodržovat.

Svíčky, prskavky a zábavná pyrotechnika

Svíčky si v posledních letech našly své pevné místo v našich domech či bytech. Jejich obliba neustále stoupá, ale jen málokdo si uvědomuje, jak veliké nebezpečí v sobě skrývají.

Nezapomeňte, že hořící svíčka nebo prskavka je otevřený oheň a jako s takovým by se s ní mělo zacházet. Ještě **ve vzdálenosti 8–10 cm** od plamene svíčky **teplo-**

ta dosahuje 200 °C, což stačí k zapálení papíru, plastů, textilií a dalších předmětů, které ponecháte v blízkosti hořící svíčky. Zapálenou svíčku proto nelze položit kamkoliv a na cokoliv. Svíčka by měla být umístěna na stabilní nehořlavé podložce bránící přímému kontaktu svíčky s podkladem (např. chvojím v adventním věnci, ubrusem apod.). Svíčky umísťujte v dostatečné vzdálenosti od hořlavých materiálů, rozhodně je nedávejte k oknům do průvanu, blízko záclon, v těsné blízkosti textilií, nenechávejte je na policičce ani na skříni, neboť se oheň může rychle přenést

Ohřev tohoto plastového potrubí PB hořákem měl za následek požár rodinného domu

na nábytek a ostatní zařízení bytu. Zapálené svíčky nesmíte nechat během jejich hoření bez dozoru. Zhasněte je vždy, když opouštíte domov nebo jdete spát. Pod stálou kontrolou by měla být i zapálená vonná aromalampa, u které hrozí vyhřeznutí hořavin přímo na podložku. Dávejte pozor na děti, aby si bez dozoru nehrály se zápalkami, svíčkou, nebo prskavkou.

Požáry vánočních stromků se v posledních letech objevují spíše ojediněle, protože většina domácností používá k jejich osvětlení elektrické žárovkové svíčky. I u nich bychom měli dodržovat základní bezpečnostní pravidla a na stromek instalovat pouze takové osvětlení, zakoupené nejlépe v běžné prodejní síti, které je opatřené českým návodem, ve kterém jsou uvedeny srozumitelné informace jak s výrobkem bezpečně zacházet a jak jej správně používat. Hasiči evidují případy,

kdy kvůli elektrickému zkratu el. svíček došlo k požárům bytů.

Během adventní doby se již prodává zábavná pyrotechnika, která se používá především při oslavách příchodu nového roku. Při jejím prodeji a skladování je nutno dodržovat veškerá základní bezpečnostní pravidla takovým způsobem, aby nedošlo ke vzniku požáru, výbuchu nebo jinému ohrožení. Před použitím zábavné pyrotechniky si pozorně přečtěte návod k použití, který by měl být přiložen. Tam se dozvíte, jakým způsobem byste měli s pyrotechnikou zacházet, aby nedošlo k požáru či ohrožení života.

Pozor při vaření!

Vánoce jsou také obdobím častějšího pečení a vaření. Nenechávejte bez dozoru otevřený plamen plynového sporáku a dbejte zvýšené opatrnosti, aby nedocházelo ke vznícení připravovaných potravin. Pamatujte, že např. horký olej na pánvi a jiné hořlavé kapaliny se **nesmí hasit vodou**, jinak může dojít k popálení nebo opaření nezkušeného „hasiče“.

Pokud se vám na pánvi vznítí potravina, zakryjte pánev pokličkou a oheň udušete, posloužit k tomu může mokrá hadra nebo hasicí rouška. Výborným pomocníkem je při těchto bytových požárech **univerzální hasicí přístroj ve spreji**, kterým požár uhasíte v zárodku, než se stačí rozšířit a napáchat velké škody. Je nutné jej však mít uložený na dosah od sporáku. Naopak, **v těsné blízkosti sporáku neukládejte hořlavé předměty** jako utěrky,

papírové ručníky a „chňapky“ na horké nádoby.

Při vaření na plynovém sporáku doporučujeme **nenosit na sobě volné oblečení** (široké rukávy apod.), jeho části se mohou snadno dostat do kontaktu s ohněm.

Domácí únikový plán

Pro bezpečné zvládnutí požáru v domácnosti je dobré si předem připravit domácí únikový plán.

Domácí únikový plán (DÚP) je předem smluvený způsob úniku či opuštění objektu (bytu, domu) v případě požáru. Zpravidla se vypracovává několik únikových cest a slouží k včasnému a bezpečnému opuštění ohroženého prostoru. DÚP by měl být znám všem členům rodiny a měl by být alespoň dvakrát ročně procvičován. Důležitou součástí DÚP je „**Místo setkání**“ členů rodiny (u stromu na zahradě, u lampy pouličního osvětlení...). Rodina má určeno „místo setkání“ **mimo dům** (např. u stromu před domem či jiný záchytný bod), kde se všichni sejdeme a odkud budeme volat hasiče. Lze tak získat přehled o všech členech rodiny v případě požáru a pomůžete tím také zasahující jednotce.

Při práci s otevřeným ohněm si hlavně pamatujte:

- Nenechávejte bez dozoru otevřený plamen plynového sporáku, krbu a dbejte zvýšené opatrnosti při vaření, aby nedocházelo ke vznícení připravovaných potravin.
- S otevřeným ohněm zbytečně neriskuj-

te. Zdroje otevřeného ohně, jako jsou svíčky nebo teplomet, nenechte hořet bez dozoru, umístěte je tak, aby nemohly zapálit materiály v okolí.

- Při kouření cigaret a odhazování nedopalků do odpadkových košů dbejte na dokonalé uhašení nedopalků cigaret, pozor na pokládání cigaret na hořlavý materiál. Velmi nebezpečné je pak kouření v posteli, zvláště pokud jste pod vlivem alkoholu nebo jiných drog.
- Skladujte hořlavé, výbušné a toxické látky pouze v určených množstvích a prostorech, mimo společné prostory obytných domů. Opatrně nakládejte s hořlavými kapalinami (benzin, nafta, barvy apod.)
- Když opouštíte domov, nezapomeňte zhasnout světla, vypnout elektrické spotřebiče, vypnout elektrický nebo plynový sporák, uhasit otevřený oheň (krb), zastavit vodu. Ujistěte se, že jsou zavřená okna a dveře.

Chcete se dozvědět více o tom, jak se správně chovat při mimořádných událostech? V rámci projektu Vaše cesty k bezpečí vám Hasičský záchranný sbor JmK ve spolupráci s Policií ČR a Diecézní charitou Brno nabízí další tipy, které vám na webové adrese www.firebrno.cz/chytrablondynka poradí, jak nejlépe vyřešit i jiné situace, ohrožující vaši bezpečnost, zdraví, životy a majetek.

Inzerce

WWW.FITCLUBVALERIE.CZ

Tel.: 775 62 98 62

Zve širokou veřejnost všech věkových kategorií na pravidelné cvičební lekce

POWER JOGA

Šlapanice – orlovna – malý sál

Od 13. 1. 2010

vždy středa v 18.30 hod.

Nutná přihláška předem!!!

Těšíme se na vás!

Práce na PC

www.internetjob.cz/kov

INSTALO POKORNÝ

Voda • topení • koupelny

Internetové ceny - Každý měsíc nové akce!

Eshop: www.instalopokorny.cz

Kamenná prodejna: Šlapanice u Brna, Nádražní 52

Tel: 511 111 651, 603 853 116

6A

6B

Poznejte, kde to bylo! – soutěž.
Více informací na str. 8.

Fotografie ke článku
Betlémy mají svoje příběhy na straně 28.

Indiánský betlém v tykvi, Peru

Cínový + vitráž, moderní, Itálie

Betlém z Itálie – minerál (polodrahokam) + kov

Třebíčský skříňový betlém – stáří asi 90 let